

Wetgeving en rechtspraak 2018

INHOUDSTAFEL

WETGEVING	2
Verzekeringsplicht	3
Sociale bijdragen	5
Vennootschapsbijdrage.....	7
Bijzondere socialezekerheidsbijdrage voor aanvullende pensioenen	8
Limosa-melding	9
Pensioen	10
Arbeidsongeschiktheid	13
Uitkering mantelzorg	15
Adoptieverlof en adoptie-uitkering	16
Internationale overeenkomsten	17
RECHTSPRAAK	18
Eerste deel: Arresten van het Hof van Justitie van de Europese Unie	19
Tweede deel: Arresten van het Grondwettelijk Hof	22
Derde deel: Arresten van de arbeidshoven	25
Vierde deel: Vonnissen van de arbeidsrechtbanken	35

WETGEVING

Dit document bevat de wetten en besluiten die van belang zijn voor het sociaal statuut van de zelfstandigen en die in 2018 in het Belgisch Staatsblad werden bekendgemaakt.

Ze werden gegroepeerd per thema (verzekeringsplicht, sociale bijdragen ...).

Elke maatregel wordt kort toegelicht. Telkens worden de datum van inwerkingtreding en de volledige wettelijke referenties vermeld.

Verzekeringsplicht

Bijklussen

Onder bepaalde voorwaarden is het toegelaten een bijkomend inkomen te verdienen dat is vrijgesteld van sociale bijdragen en belastingen via het verenigingswerk, de occasionele diensten tussen burgers of de deeleconomie via erkend platform.

Het verenigingswerk is een activiteit die door een natuurlijk persoon wordt verricht voor een organisatie. De occasionele diensten tussen burgers worden buiten de uitoefening van een beroepsactiviteit verricht. In het stelsel van de deeleconomie via erkend platform worden buiten het kader van een beroepsactiviteit diensten geleverd via een erkend internetplatform.

De inkomsten van die prestaties zijn beperkt tot een jaarlijks grensbedrag. Voor het verenigingswerk en de occasionele diensten tussen burgers geldt er ook een maandelijks grensbedrag.

De activiteiten die kunnen verricht worden in het kader van het verenigingswerk of de occasionele diensten tussen burgers, zijn vastgelegd in de wet.

De verenigingswerker en de occasionele dienstverrichter moeten een gewoonlijke en hoofdzakelijke beroepsactiviteit hebben (als werknemer of ambtenaar voor minstens 4/5 of als zelfstandige in hoofdberoep) of gepensioneerd zijn.

De prestaties van het verenigingswerk en de occasionele diensten tussen burgers moeten voorafgaandelijk aangegeven worden in een elektronisch systeem.

De verenigingswerker, de verrichter van occasionele diensten tussen burgers en de dienstverlener in het kader van de deeleconomie, worden uitgesloten uit het toepassingsgebied van het sociaal statuut der zelfstandigen, mits naleving van de voorwaarden.

De sociale maatregelen betreffende het verenigingswerk en de occasionele diensten tussen burgers zijn in werking getreden op 20 februari 2018. Bepaalde activiteiten in het kader van het verenigingswerk en de occasionele diensten tussen burgers mogen echter pas uitgeoefend worden vanaf 1 juli 2018.

De fiscale maatregelen betreffende de inkomsten die voortvloeien uit het verenigingswerk, de occasionele diensten tussen burgers en de deeleconomie via een erkend platform, zijn van toepassing op de inkomsten die werden gegenereerd of ontvangen vanaf 1 januari 2018.

Wet van 18 juli 2018 betreffende de economische relance en de versterking van de sociale cohesie, Belgisch Staatsblad van 26 juli 2018

Standaardovereenkomst voor verenigingswerk

De verenigingswerker en de organisatie moeten, uiterlijk op het ogenblik van de effectieve aanvang van het verenigingswerk, een schriftelijke overeenkomst (mogelijks elektronisch) sluiten die bepaalde wettelijke opgelegde bepalingen moet bevatten. Het model van de standaardovereenkomst voor verenigingswerk is vastgelegd.

Die maatregel heeft uitwerking met ingang van 15 juli 2018.

Koninklijk besluit van 15 oktober 2018 tot vaststelling van het model van de standaardovereenkomst voor verenigingswerk bij uitvoering van artikel 5 van de wet van 18 juli 2018 betreffende de economische relance en de versterking van de sociale cohesie, Belgisch Staatsblad van 7 november 2018

Elektronische aangifte van het verenigingswerk en de occasionele diensten tussen burgers

De prestaties verricht in het kader van het verenigingswerk en de occasionele diensten tussen burgers moeten aangegeven worden in een elektronisch systeem via een online toepassing. De uitvoeringsmodaliteiten van die aangifte zijn vastgelegd.

Die maatregel heeft uitwerking met ingang van 15 juli 2018. De organisaties en de occasionele dienstverrichters kunnen voor de periode van 15 juli 2018 tot 7 november 2018 de verklaring met terugwerkende kracht invoeren.

Koninklijk besluit van 15 oktober 2018 tot uitvoering van artikelen 19 en 25 van de wet van 18 juli 2018 betreffende de economische relance en de versterking van de sociale cohesie, Belgisch Staatsblad van 7 november 2018

Wijzigingen aan de regeling van het bijklussen

Er worden een aantal gerichte wijzigingen aangebracht aan de regeling van het bijklussen (verenigingswerk, occasionele diensten tussen burgers en de economie via erkend platform).

In de lijst met toegestane activiteiten voor het verenigingswerk worden de jeugdbewegingen en de speelpleinwerking geschrapt. Enkele andere activiteiten worden nauwkeuriger omschreven.

De Koning kan voor specifieke categorieën van activiteiten het maandelijkse inkomen, dat mag worden verdiend via het verenigingswerk, verhogen tot maximaal het dubbele. De Koning bepaalt de voorwaarden van die verhogingen.

Wie in het voorafgaande jaar gedurende maximum 25 dagen in de vereniging activiteiten heeft uitgeoefend, mag voortaan ook verenigingswerk uitoefenen in dezelfde vereniging.

De omschrijving van de activiteit "zorg voor zorgbehoevende personen" in het kader van de occasionele diensten tussen burgers, wordt verfijnd wat de Franstalige tekst betreft.

Die wijzigingen treden in werking op 22 november 2018.

Wet van 30 oktober 2018 tot wijziging van de wet van 18 juli 2018 betreffende de economische relance en de versterking van de sociale cohesie en van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, Belgisch Staatsblad van 12 november 2018

Sociale bijdragen

Drempels voor de vermindering van de voorlopige bijdragen

De zelfstandige die aantoonbaar dat zijn inkomsten tijdens het lopende bijdragejaar waarschijnlijk onder een van de wettelijke drempels blijven, kan een vermindering van zijn voorlopige bijdragen verkrijgen. Om de hoogte van de voorlopige bijdragen nog beter te laten aansluiten op de economische realiteit van het bijdragejaar, worden er 4 nieuwe drempels toegevoegd.

Die maatregel gaat in op 1 januari 2018.

Wet van 18 februari 2018 houdende diverse bepalingen met betrekking tot de sociale bijdragen van de zelfstandigen, Belgisch Staatsblad van 2 maart 2018

Primostarters

De minimale sociale bijdrage van de beginnende zelfstandigen in hoofdberoep (de "primostarters") wordt verlaagd van 694,46 euro naar 358,62 euro per kwartaal (bedragen 2018). Daardoor betalen beginnende zelfstandigen in hoofdberoep met jaarinkomsten onder 13.550,50 euro (bedrag 2018) lagere sociale bijdragen gedurende de eerste vier kwartalen.

Die maatregel wordt voor het eerst toegepast op de sociale bijdragen van het tweede kwartaal van 2018, voor de zelfstandigen die hun activiteit ten vroegste op 1 juli 2017 zijn begonnen.

Wet van 18 februari 2018 houdende diverse bepalingen met betrekking tot de sociale bijdragen van de zelfstandigen, Belgisch Staatsblad van 2 maart 2018

Bijdragen bij stopzetting na wettelijke pensioenleeftijd

Vanaf 1 januari 2019 moeten zelfstandigen, die na het bereiken van de wettelijke pensioenleeftijd op pensioen gaan, geen sociale bijdragen meer betalen voor het kwartaal waarin zij hun beroepsactiviteit stopzetten.

Wet van 19 december 2018 tot wijziging, wat de bijdrageplicht betreft, van artikel 15, § 2 van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen, Belgisch Staatsblad van 27 december 2018

Vrijstelling van bijdragen

De procedure om vrijstelling van de betaling van sociale bijdragen te bekomen wordt hervormd.

Om een gehele of gedeeltelijke vrijstelling van de betaling van sociale bijdragen te verkrijgen, moet de zelfstandige zich voortaan in een tijdelijke moeilijke financiële of economische situatie bevinden, waardoor hij niet in staat is om zijn sociale bijdragen te betalen, die worden opgevorderd door zijn socialeverzekeringsfonds.

Er kan een vrijstelling aangevraagd worden voor voorlopige bijdragen en voor het bijdragesupplement dat betaald moet worden in het kader van de regularisatie als gevolg van de mededeling door de fiscus van de definitieve inkomsten. De vrijstelling die wordt toegekend voor de voorlopige bijdrage van een bepaald kwartaal, is automatisch ook van toepassing op de definitieve bijdrage van datzelfde kwartaal. Zelfstandigen in bijberoep kunnen geen aanvraag indienen.

De aanvraag kan worden ingediend door de zelfstandige die de bijdragen verschuldigd is of door de geholpen zelfstandige die als hoofdelijk aansprakelijke aangesproken wordt voor de betaling van de door zijn helper verschuldigde bijdragen.

Opdat de zelfstandigen hun situatie beter zouden kunnen inschatten ten opzichte van die nieuwe voorwaarde voor de toekenning van een vrijstelling van sociale bijdragen, heeft de wetgever gekozen voor de invoering van enkele vermoedens.

De aanvragen tot vrijstelling van betaling van sociale bijdragen worden voortaan behandeld door het RSVZ. De Commissie voor Vrijstelling van Bijdragen bij de FOD Sociale Zekerheid bestaat niet meer. De aanvrager van de vrijstelling kan tegen de beslissing van het RSVZ een bezwaar ten gronde indienen bij de Beroepscommissie voor de Vrijstelling van Bijdragen. Het al bestaande beroep bij de arbeidsrechtbank over de wettigheid van de beslissing blijft bestaan.

De vrijgestelde sociale bijdragen worden geacht te zijn betaald en openen dus rechten in het kader van het sociaal statuut, met uitzondering van de pensioenrechten. Wanneer een vennoot of mandataris of een helper een vrijstelling van betaling van zijn sociale bijdragen bekomt, dan kunnen die bijdragen niet meer bij de hoofdelijk aansprakelijke vennootschap of geholpen zelfstandige opgevorderd worden.

Die bepalingen treden in werking op 1 januari 2019. Bij wijze van overgangsmaatregel wordt de behandeling van de aanvragen, die worden ingediend vanaf 1 oktober tot en met 31 december 2018, geschorst tijdens die periode van 3 maanden. Die aanvragen worden overgemaakt aan het RSVZ voor onderzoek en beslissing volgens de regels die gelden vanaf 1 januari 2019.

Wet van 2 december 2018 tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen, ten einde de werking van de Commissie voor vrijstelling te hervormen, Belgisch Staatsblad van 27 december 2018

Vennootschapsbijdrage

Bedragen

Het bedrag van de gewone en verhoogde vennootschapsbijdrage bleef in 2018 ongewijzigd: 347,50 euro en 868 euro.

Het bedrag van het balanstotaal, dat dient om het onderscheid te maken tussen de vennootschappen die onderworpen zijn aan de gewone of de verhoogde bijdrage, wordt verhoogd tot 681.341,33 euro.

Koninklijk besluit van 27 april 2018 houdende wijziging van het koninklijk besluit van 15 maart 1993 tot uitvoering van hoofdstuk II van titel III van de wet van 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen, met betrekking tot de invoering van een jaarlijkse bijdrage ten laste van de vennootschappen bestemd voor het sociaal statuut der zelfstandigen, Belgisch Staatsblad van 7 mei 2018

Bijzondere socialezekerheidsbijdrage voor aanvullende pensioenen

Toepassingsgebied

De bijzondere socialezekerheidsbijdrage voor aanvullende pensioenen is ook verschuldigd voor de zelfstandigen die actief zijn als natuurlijk persoon en die een aanvullend pensioen opbouwen bovenop de grenzen van het vrij aanvullend pensioen voor zelfstandigen.

Die maatregel treedt in werking op 30 juni 2018.

Wet het 18 februari 2018 houdende diverse bepalingen inzake aanvullende pensioenen en tot instelling van een aanvullend pensioen voor de zelfstandigen actief als natuurlijk persoon, voor de meewerkende echtgenoten en voor de zelfstandige helpers, Belgisch Staatsblad van 30 maart 2018

Limosa-melding

Risicosectoren

De Koning heeft de risicosectoren bepaald waarvoor de gedetacheerde zelfstandigen onderworpen zijn/blijven aan de verplichting tot voorafgaande "Limosa" melding. Het betreft de sectoren van de bouw, het vlees en de schoonmaak.

Die maatregel treedt in werking op 1 januari 2019.

Koninklijk besluit van 21 december 2018 tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 maart 2007 tot uitvoering van het Hoofdstuk 8 van Titel IV van de programmawet (I) van 27 december 2006 tot voorafgaande melding voor gedetacheerde werknemers en zelfstandigen, wat betreft de bepaling van de risicosectoren bedoeld in artikel 137, 6° van de programmawet (I) van 27 december 2006 in het kader van de voorafgaande melding voor gedetacheerde zelfstandigen, Belgisch Staatsblad van 31 december 2018

Pensioen

Invloed van de hervorming van de bijdragen

De gevolgen van de hervorming van de berekening van de sociale bijdragen, die heeft plaatsgevonden op 1 januari 2015, worden geïntegreerd in de pensioenwetgeving van de zelfstandigen.

Die wijzigingen hebben uitwerking met ingang van 1 januari 2015, voor de sociale bijdragen die betrekking hebben op de kalenderkwartalen die gelegen zijn vanaf 1 januari 2015.

Koninklijk besluit van 7 februari 2018 tot wijziging van het koninklijk besluit van 22 december 1967 houdende algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen met betrekking tot de invloed van de bijdragen op de pensioenen, Belgisch Staatsblad van 14 februari 2018

Invloed van het overbruggingsrecht op de gelijkstelling wegens ziekte

Voor de berekening van het pensioen van de zelfstandige worden de periodes van ziekte en invaliditeit gelijkgesteld met periodes van beroepsbezigheid op voorwaarde dat onder andere de zelfstandige die hoedanigheid bezit sedert ten minste 90 dagen op het moment dat de gelijkstelling een aanvang neemt.

Dit besluit voorziet een uitzondering op die regel wanneer de zelfstandige op het moment van de gelijkstelling het behoud van sociale rechten geniet in het kader van het overbruggingsrecht.

Die maatregel heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2017.

Koninklijk besluit van 16 januari 2018 tot wijziging van het koninklijk besluit van 22 december 1967 houdende algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen, Belgisch Staatsblad van 14 februari 2018

Verhoging van het minimumpensioen

Vanaf 1 januari 2018 stijgt de verhoging van het minimumpensioen van de zelfstandige (rust- en overleving) van 0,7% naar 1,4% voor de begunstigde die een volledige loopbaan bewijst (uit eigen hoofde of uit hoofde van de overleden echtgenoot) hetzij als werknemer, hetzij als zelfstandige, hetzij ingeval van een gemengde loopbaan als zelfstandige en werknemer.

Koninklijk besluit van 16 januari 2018 tot uitvoering van artikel 131quater; 2e lid, 2°, van de wet van 15 mei 1984 houdende maatregelen tot harmonisering in de pensioenregelingen, Belgisch Staatsblad van 14 februari 2018

Behandelingstermijn pensioenaanvraag

De behandelingstermijn voor het onderzoek van een pensioenaanvraag (met inbegrip van de ambtshalve onderzoeken) bedraagt 4 maanden, ongeacht het moment waarop deze werd ingediend.

Deze maatregel treedt in werking op 21 april 2018.

Koninklijk besluit van 30 maart 2018 tot wijziging van het koninklijk besluit van 22 december 1967 houdende algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen voor wat betreft de termijnen voor het nemen van beslissingen, Belgisch Staatsblad van 11 april 2018

Welvaartsaanpassing

Deze wet brengt het minimumbedrag van de overgangsuitkering van de zelfstandigen, vanaf 1 september 2017, op hetzelfde niveau als het bedrag van het overlevingspensioen dat van toepassing is in het werknemersstelsel in geval van een onvolledige loopbaan.

Wet van 30 maart 2018 tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 januari 1997 betreffende het pensioenstelsel der zelfstandigen met toepassing van de artikelen 15 en 27 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels en van artikel 3, § 1, 4° van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese en Monetaire Unie voor wat betreft de minimumovergangsuitkering, Belgisch Staatsblad van 26 april 2018

Welvaartspremie

Vanaf 2018 wordt elk jaar in de maand mei een forfaitaire welvaartspremie betaald.

Die premie wordt niet in aanmerking genomen voor de toepassing van de cumulregels in de pensioenstelsels van de zelfstandigen en werknemers. Zij is ook niet onderworpen aan de sociale en fiscale inhoudingen, maar ze is belastbaar.

Voorwaarden:

- een loopbaan als zelfstandige van ten minste 20 jaar aantonen, ofwel in hoofde van de gerechtigde, ofwel in hoofde van de overleden echtgenoot of de ex-echtgenoot, ofwel in hoofde van beide echtgenoten samen;
- de leeftijd van 75 jaar bereikt hebben op 30 april van het betrokken jaar;
- een (voorwaardelijk) pensioen als zelfstandige genieten op 30 april van het betrokken jaar;
- geen pensioenbijslag genieten.

Koninklijk besluit van 8 mei 2018 tot invoering van een welvaartspremie in de regeling van de zelfstandigen, Belgisch Staatsblad van 30 mei 2018

Toegelaten activiteiten

De inkomsten uit het verenigingswerk, de occasionele diensten tussen burgers en de deeleconomie via erkend platform worden beschouwd als beroepsinkomsten voor de toepassing van de regels over de voorwaarden en de grenzen waarbinnen een gepensioneerde zelfstandige een beroepsbezigheid die inkomsten genereert mag uitvoeren/verderzetten.

Die maatregel treedt in werking op 20 februari 2018.

Wet van 18 juli 2018 betreffende de economische relance en de versterking van de sociale cohesie, Belgisch Staatsblad van 26 juli 2018

Hervorming eenheid van loopbaan

De wet van 24 april 2014 tot wijziging van diverse bepalingen betreffende het pensioenstelsel voor zelfstandigen rekening houdend met het beginsel van eenheid van loopbaan heeft bepaalde wijzigingen aangebracht aan het beginsel van eenheid van loopbaan teneinde de uitwerking ervan te versoepelen. Die wet wordt uitgevoerd door te voorzien in de concrete uitvoeringsmodaliteiten van het beginsel van de eenheid van loopbaan en door de aan de Koning verleende machtigingen uit te voeren.

Die bepalingen hebben uitwerking met ingang van 1 januari 2015.

Koninklijk besluit van 16 december 2018 tot wijziging, wat de hervorming van het beginsel van eenheid van loopbaan in de pensioenregeling voor zelfstandigen betreft, van het koninklijk besluit van 22 december 1967 houdende algemeen reglement betreffende het rust-en overlevingspensioen der zelfstandigen, Belgisch Staatsblad van 27 december 2018

Arbeidsongeschiktheid

RSVZ-onderzoeken bij arbeidsongeschiktheid

De onderzoeken van het RSVZ bij als arbeidsongeschikt erkende zelfstandigen worden hervormd. De verslagen van die onderzoeken dienen om bij een aanvraag tot arbeidsongeschiktheid de graad van arbeidsongeschiktheid vast te stellen. Die onderzoeken zijn enkel nog nodig in twee gevallen:

- bij de gerichte controle: de adviserend geneesheer van de verzekeringsinstelling vraagt een gerichte controle aan in een individueel dossier wegens bepaalde redenen of elementen in het concrete dossier;
- bij de steekproefcontrole: de arbeidsongeschikte zelfstandige bezorgt een vragenlijst over zijn beroepsactiviteit aan het RSVZ bij het ingaan van de zevende maand van zijn erkenning als arbeidsongeschikte. Het RSVZ voert een onderzoek uit bij 20% van die vragenlijsten.

Die wijzigingen treden in werking op 1 januari 2018.

Koninklijk besluit van 18 februari 2018 tot wijziging van artikel 63 van het koninklijk besluit van 20 juli 1971 houdende instelling van een uitkeringsverzekering en een moederschapsverzekering ten voordele van de zelfstandigen en van de meewerkende echtgenoten, Belgisch Staatsblad van 23 februari 2018

Aangifte van arbeidsongeschiktheid en verlenging van primaire ongeschiktheid

Door middel van een aantal formele wijzigingen wordt de regelgeving aangepast aan de nieuwe procedures voor de aangifte van arbeidsongeschiktheid en de verlenging van de primaire ongeschiktheid voor zelfstandigen.

Die wijzigingen treden in werking op 1 januari 2016.

Koninklijk besluit van 18 februari 2018 tot wijziging van de artikelen 61, 63 en 66 van het koninklijk besluit van 20 juli 1971 houdende instelling van een uitkeringsverzekering en een moederschapsverzekering ten voordele van de zelfstandigen en van de meewerkende echtgenoten, Belgisch Staatsblad van 23 februari 2018

Verenigingswerk en occasionele diensten tussen burgers

Gedurende een periode van arbeidsongeschiktheid mag geen beroepsbezigheid worden uitgevoerd. Het verenigingswerk wordt niet beschouwd als beroepsbezigheid in het kader van de arbeidsongeschiktheid, op voorwaarde dat:

- de adviserend-geneesheer vaststelt dat de activiteiten verenigbaar zijn met de algemene gezondheidstoestand van de betrokkene en
- deze activiteiten een loutere verderzetting zijn van de uitvoering van een overeenkomst inzake verenigingswerk die ten einde loopt, die reeds was afgesloten en die reeds effectief werd uitgevoerd voor het begin van de arbeidsongeschiktheid.

Inzake occasionele diensten tussen burgers wordt er bepaald dat er geen afbreuk wordt gedaan aan de vigerende wetgeving inzake arbeidsongeschiktheid.

Die maatregelen treden in werking op 20 februari 2018.

Wet van 18 juli 2018 betreffende de economische relance en de versterking van de sociale cohesie, Belgisch Staatsblad van 26 juli 2018

Inhaalpremie

Sinds 1 mei 2011 hebben de invalide zelfstandigen, net zoals de werknemers, recht op een jaarlijkse forfaitaire herwaardering van hun invaliditeitsuitkering, inhaalpremie genaamd. Die premie wordt betaald met de uitkeringen van de maand mei.

Om ervan te genieten moet de zelfstandige op 31 december van het jaar voorafgaand aan de toekenning gedurende minstens 1 jaar arbeidsongeschikt zijn erkend.

Hij moet ook voor minstens één enkele kalenderdag invalide zijn gebleven in de maand mei van het jaar van uitbetaling van de premie, met of zonder genot van uitkeringen. Die laatste voorwaarde, die in de praktijk al van toepassing is sinds 1 mei 2011, wordt gepreciseerd.

Die maatregel treedt in werking op 20 augustus 2018.

Koninklijk besluit van 30 juli 2018 tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 juli 1971 houdende instelling van een uitkeringsverzekering en een moederschapsverzekering ten voordele van de zelfstandigen en van de meewerkende echtgenoten, Belgisch Staatsblad van 10 augustus 2018

Uitkering mantelzorg

Primostarters

De uitkering mantelzorg kan toegekend worden aan primostarters.

Die maatregel treedt in werking op 1 april 2018.

Koninklijk besluit van 29 maart 2018 tot uitvoering van artikel 18bis, §§ 2 en 3, van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen, Belgisch Staatsblad van 18 april 2018

Adoptieverlof en adoptie-uitkering

Primostarters

De adoptie-uitkering kan toegekend worden aan primostarters.

Die maatregel treedt in werking op 1 april 2018.

Koninklijk besluit van 29 maart 2018 tot uitvoering van artikel 18bis, §§ 2 en 3, van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen, Belgisch Staatsblad van 18 april 2018

Versterking van het adoptieverlof

Vanaf 1 januari 2019 bedraagt het adoptieverlof 6 weken per adoptieouder, ongeacht de leeftijd van het kind. Het moet wel gaan om een minderjarig kind. In geval van gelijktijdige adoptie van meerdere kinderen, wordt de maximumduur van het adoptieverlof met 2 weken per adoptieouder verlengd.

Daarnaast wordt het adoptieverlof voor de adoptieouder of voor beide adoptieouders samen als volgt verlengd :

- met 1 week vanaf 1 januari 2019;
- met 2 weken uiterlijk vanaf 1 januari 2021;
- met 3 weken uiterlijk vanaf 1 januari 2023;
- met 4 weken uiterlijk vanaf 1 januari 2025;
- met 5 weken uiterlijk vanaf 1 januari 2027.

Als er twee adoptieouders zijn zullen zij die bijkomende weken onder elkaar verdelen. Bij een interlandelijke adoptie zal het adoptieverlof al kunnen starten tijdens de 4 weken voor de daadwerkelijke opvang van het adoptiekind, voor zover dat verlof wordt besteed aan de voorbereiding van de daadwerkelijke opvang van het kind. In dat geval wordt de uitkering in België betaald.

Die wijzigingen treden in werking op 1 januari 2019.

Wet van 6 september 2018 tot wijziging van de regelgeving met het oog op de versterking van het adoptieverlof en tot invoering van het pleegouderverlof, Belgisch Staatsblad van 26 september 2018

Internationale overeenkomsten

Israël

De administratieve schikking bevat de nodige administratieve maatregelen voor de toepassing van de overeenkomst betreffende de sociale zekerheid tussen het Koninkrijk België en de Staat Israël van 24 maart 2014 en duidt de verbindingsorganen en de bevoegde organen aan.

Deze administratieve schikking treedt in werking op 1 juni 2017.

Administratieve schikking van 9 april 2018 betreffende de toepassing van de overeenkomst betreffende de sociale zekerheid tussen het koninkrijk België en de Staat Israël, Belgisch Staatsblad van 23 april 2018

Turkije

De Overeenkomst regelt de toestand van de werknemers of zelfstandigen die tijdens hun loopbaan aan het Belgische of Turkse sociale zekerheidsregime waren onderworpen of die van het ene naar het ander overschakelen, alsook die van hun gezinsleden of hun nagelaten betrekkingen.

Volgende takken van de sociale zekerheid worden betrokken: ziekte- en moederschapsverzekering, arbeidsongevallen en beroepsziekten, ouderdom, overlijden, invaliditeit en gezinsbijslag.

De administratieve schikking bevat de nodige administratieve maatregelen voor de toepassing van de overeenkomst en duidt de verbindingsorganen en de bevoegde organen aan.

De overeenkomst en de administratieve schikking treden in werking op 1 september 2018.

Wet van 9 december 2015 houdende instemming met de Overeenkomst betreffende de sociale zekerheid tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Republiek Turkije, gedaan te Ankara op 11 april 2014, Belgisch Staatsblad van 13 september 2018

Administratieve schikking betreffende de toepassing van de overeenkomst betreffende de Sociale Zekerheid tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Republiek Turkije, Belgisch Staatsblad van 20 september 2018

RECHTSPRAAK

Dit document bevat de vonnissen en arresten die in 2018 werden gewezen of waarvan het RSVZ in 2018 kennis heeft gekregen.

De vonnissen en arresten worden eerst gegroepeerd volgens gerechtelijke instantie waarbij de zaak aanhangig werd gemaakt, volgens een «rangorde» (Hof van Justitie van de Europese Unie, Grondwettelijk Hof, arbeidshof, arbeidsrechtbank). Wanneer er meerdere beslissingen zijn voor een gerechtelijke instantie, worden ze chronologisch gerangschikt (van oud naar nieuw).

Elk vonnis of arrest wordt voorafgegaan door een rubriek waarin onder andere de betrokken materie in enkele sleutelwoorden wordt aangeduid, met vermelding van de betrokken gerechtelijke instantie en de datum van de uitspraak.

Ten slotte wordt er een korte omschrijving van de casus en een samenvatting van de beslissing gegeven.

Eerste deel: Arresten van het Hof van Justitie van de Europese Unie

- *Gedetacheerde werknemers:*
 - *Verordening (EEG) nr. 1408/71 – Artikel 14, punt 1, onder a)*
 - *Verordening (EEG) nr. 574/72 – Artikel 11, lid 1, onder a)*
 - *E 101-verklaring – Bewijskracht*
 - *Verklaring op frauduleuze wijze verkregen of ingeroepen*

Hof van Justitie van de Europese Unie (grote kamer)

Arrest van 6 februari 2018

C-359/16

<https://curia.europa.eu>

De Belgische Sociale Inspectie heeft een onderzoek ingesteld naar de tewerkstelling van het personeel van A., een vennootschap naar Belgisch recht die actief is in de Belgische bouwsector. Deze vennootschap had al zijn bouwwerkzaamheden uitbesteed aan Bulgaarse ondernemingen, die werknemers detacheerden in België. De tewerkstelling van deze gedetacheerde werknemers was niet aangegeven bij de KSZ, aangezien zij beschikten over E 101- of A 1-verklaringen die waren afgegeven door het orgaan dat de bevoegde Bulgaarse autoriteit daartoe had aangewezen.

Uit een gerechtelijk onderzoek dat in het kader van een door een Belgische onderzoeksrechter gelaste rogatoire commissie in Bulgarije was uitgevoerd, is gebleken dat deze Bulgaarse bedrijven daar geen activiteiten van betekenis uitoefenden.

De Belgische Sociale Inspectie heeft het door de bevoegde Bulgaarse autoriteit aangewezen orgaan gemotiveerd verzocht om de E 101- of A 1-verklaringen te heroverwegen of in te trekken.

Na een herinneringsbrief die door de Belgische Sociale Inspectie werd gestuurd, heeft het bevoegde Bulgaarse orgaan geantwoord met een overzicht van de uitgereikte E 101- en A 1-verklaringen waarop de geldigheidsduur van deze verklaringen stond vermeld en nader werd aangegeven dat de verschillende Bulgaarse ondernemingen op het ogenblik waarop die verklaringen werden aangevraagd, administratief voldeden aan de detacheringsvoorwaarden. In dit antwoord werd evenwel geen rekening gehouden met de door de Belgische autoriteiten vastgestelde en bewezen feiten.

De beklagden worden in hun hoedanigheid van werkgever, aangestelde of lasthebber vervolgd door de Belgische autoriteiten,

- ten eerste wegens het feit dat zij arbeid hebben doen of laten verrichten door buitenlandse onderdanen die niet zijn toegelaten of gemachtigd tot een verblijf in België van meer dan drie maanden of tot vestiging zonder arbeidsvergunning,
- ten tweede, wegens het feit dat zij hebben verzuimd bij de indiensttreding van werknemers de wettelijk vereiste aangifte te doen bij de instelling die belast is met de inning van de socialezekerheidsbijdragen en,

- ten derde, wegens het feit dat zij hebben verzuimd de werknemers aan te sluiten bij de RSZ.

Aangezien het Hof van Cassatie twijfels heeft over de juiste uitlegging van artikel 11, lid 1, van verordening nr. 574/72, heeft het de behandeling van de zaak geschorst en het Hof verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vraag:

"Kan een (...) E101-verklaring door een andere rechter dan deze van de uitzendende lidstaat worden vernietigd of buiten beschouwing gelaten, indien de feiten die aan zijn oordeel worden onderworpen toelaten vast te stellen dat de verklaring op frauduleuze wijze werd verkregen of ingeroepen?".

Het HvJ EU herinnert eraan dat de bepalingen van titel II van verordening nr. 1408/71, waarvan artikel 14 van deze verordening deel uitmaakt, een volledig en eenvormig stelsel van conflictregels vormen, dat tot doel heeft werknemers die zich binnen de Europese Unie verplaatsen onder de socialezekerheidsregeling van één lidstaat te brengen, teneinde te voorkomen dat meerdere nationale wettelijke regelingen toepasselijk zijn en dat daaruit complicaties kunnen voortvloeien.

Het HvJ EU herinnert tevens aan het beginsel van loyale samenwerking neergelegd in artikel 4, lid 3, VEU waardoor het orgaan van afgifte verplicht is de voor de toepassing van de regels betreffende de vaststelling van de geldende socialezekerheidsregeling relevante feiten naar behoren te beoordelen en derhalve de juistheid van de gegevens in de verklaring E101 te garanderen.

Aangezien de E 101-verklaring een vermoeden in het leven roept dat de betrokken werknemer regelmatig is aangesloten bij de socialezekerheidsregeling van de lidstaat waar de tewerkstellende onderneming is gevestigd, is zij dus in beginsel bindend voor het bevoegde orgaan van de lidstaat waarin die werknemer arbeid verricht.

Het bevoegde orgaan van de lidstaat die de E 101-verklaring heeft afgegeven, dient bijgevolg de juistheid van die afgifte opnieuw te onderzoeken en deze verklaring zo nodig in te trekken wanneer het bevoegde orgaan van de lidstaat waar de werknemer arbeid verricht twijfels uit over de juistheid van de feiten die aan die verklaring ten grondslag liggen en dus van de daarin opgenomen gegevens, met name wanneer deze niet voldoen aan de vereisten (behoud van een organische band tussen de onderneming die een werknemer detacheert en de aldus gedetacheerde werknemer gedurende de detachingsperiode enerzijds, en anderzijds de gewoonlijke verrichting van activiteiten van betekenis op het grondgebied van de lidstaat waar zij is gevestigd).

Het HvJ EU herinnert tot slot aan de procedures waarin is voorzien indien de betrokken organen het niet eens worden (Administratieve Commissie bedoeld in artikel 80; niet-nakomingsprocedure in de zin van artikel 259 VWEU). De verplichte procedure voor de beslechting van eventuele geschillen tussen de organen van de betrokken lidstaten over de geldigheid of juistheid van een E 101-verklaring dient te worden gevolgd. Zulke overwegingen mogen er evenwel niet toe leiden dat justitiabelen zich door middel van fraude of misbruik zouden kunnen beroepen op het Unierecht.

In casu meent het Hof dat de nationale rechter de betrokken E 101-verklaringen buiten beschouwing kan laten omdat:

- het onderzoek van de Belgische Sociale Inspectie in Bulgarije heeft vastgesteld dat de Bulgaarse ondernemingen die de werknemers detacheerden, in Bulgarije geen activiteiten van betekenis uitoefenden;

- de verklaringen op frauduleuze wijze werden verkregen via een voorstelling van de feiten die niet met de werkelijkheid overeenstemde, teneinde de voorwaarden die in de Unieregeling aan detachering worden gesteld, te ontduiken;
- het bevoegde Bulgaarse orgaan, dat was verzocht om de in het hoofdgeding aan de orde zijnde verklaringen te heroverwegen en in te trekken, heeft nagelaten rekening te houden met de vermelde onderzoeksresultaten met het oog op een nieuw onderzoek van de gegrondheid van de afgifte van die verklaringen.

Het Hof verklaart dus voor recht dat artikel 14 en artikel 11 aldus moeten worden uitgelegd dat, wanneer het orgaan van de lidstaat waar de werknemers gedetacheerd zijn aan het orgaan dat E 101-verklaringen heeft afgegeven een verzoek heeft gericht om deze verklaringen te heroverwegen en in te trekken, gelet op in het kader van een gerechtelijk onderzoek verkregen gegevens waaruit kon worden afgeleid dat deze verklaringen frauduleus waren verkregen of ingeroepen, en dit orgaan van afgifte heeft nagelaten om deze gegevens met het oog op de heroverweging van de gegrondheid van de afgifte van die verklaringen in aanmerking te nemen, de nationale rechter in het kader van een procedure tegen personen die ervan worden verdacht onder de dekmantel van dergelijke verklaringen een beroep te hebben gedaan op gedetacheerde werknemers, deze verklaringen buiten beschouwing kan laten indien hij op basis van de vornoemde gegevens en onder eerbiediging van de aan deze personen toekomende waarborgen die eigen zijn aan het recht op een eerlijk proces, oordeelt dat er een dergelijke fraude heeft plaatsgevonden.

Tweede deel: Arresten van het Grondwettelijk Hof

Pensioenen

- *Minimumpensioen van de zelfstandige*
- *Voorwaarde van de minimale beroepsloopbaan*

Prejudiciële vraag van de Arbeidsrechtbank van Henegouwen, afdeling Charleroi Grondwettelijke Hof

Arrest nr. 166/2018 van 29 november 2018, A.R. nr. 6730

<http://www.const-court.be>

Bij vonnis van 20 september 2017 in zake M.-A. C. tegen het RSVZ, heeft de arbeidsrechtbank van Henegouwen, afdeling Charleroi, de volgende prejudiciële vraag gesteld:

« Schendt artikel 131ter van de wet van 15 mei 1984 houdende maatregelen tot harmonisering in de pensioenregelingen de artikelen 10 en 11 van de Grondwet in zoverre die bepaling haar toepassingsgebied beperkt tot de werknemers die een gemengde loopbaan als zelfstandige en als werknemer hebben gehad, waardoor zij de werknemers die een gemengde loopbaan als zelfstandige, als werknemer en als ambtenaar hebben gehad uitsluit, in zoverre de gehele beroepsloopbaan van de eerstgenoemden in aanmerking wordt genomen bij de berekening van de vereiste 30 jaar voor de toekenning van het minimumpensioen als zelfstandige, terwijl de beroepsloopbaan van de laatstgenoemden slechts gedeeltelijk in aanmerking wordt genomen ? ».

M.-A. C. betwist immers een beslissing van het RSVZ volgens welke het pensioen waarop zij recht heeft als zelfstandige niet kan worden berekend op basis van het forfaitaire bedrag van het minimumpensioen omdat het geheel van haar loopbaan in de regeling voor zelfstandigen en in de regeling voor werknemers niet gelijk is aan twee derden van een volledige loopbaan. M.-A. C. heeft het beroep van kinesitherapeut uitgeoefend als werkneemster, als zelfstandige en als ambtenaar. Haar beroepsloopbaan als ambtenaar, waarvoor zij een rustpensioen geniet ten laste van de openbare sector, wordt echter niet in aanmerking genomen bij de berekening van de twee derden van een volledige loopbaan, met toepassing van de in het geding zijnde bepaling.

Verskil in behandeling en objectief criterium

Het Hof is van oordeel dat in zoverre het de loopbaanjaren die werden gepresteerd in de regeling voor zelfstandigen en in de regeling voor werknemers, maar niet de loopbaanjaren die werden gepresteerd in de regeling voor ambtenaren, in aanmerking neemt bij de berekening van de drempel van twee derden van een volledige loopbaan die toelaat een minimumpensioen van zelfstandige te verkrijgen, artikel 131ter, § 1, eerste lid, 2° een verschil in behandeling creëert tussen de gerechtigden van een rustpensioen in de regeling voor zelfstandigen, naargelang zij een gemengde loopbaan hebben in de regeling voor zelfstandigen en in de regeling voor werknemers, enerzijds, of in de regeling voor zelfstandigen, in de regeling voor werknemers en in de regeling voor ambtenaren, anderzijds. Die twee categorieën van gerechtigden van een rustpensioen zijn vergelijkbaar.

Het criterium dat dit verschil in behandeling invoert, is objectief.

Redelijk verantwoord criterium

Het Hof onderzoekt of dat criterium redelijk verantwoord is. In dat verband moet het de specifieke kenmerken van de drie pensioenregelingen in aanmerking nemen.

De bepalingen die de minimumpensioenregeling voor werknemers en voor zelfstandigen regelen zijn zeer gelijkend. Zij stellen de toekenning van een minimumpensioen afhankelijk van het feit dat de gerechtigde het bewijs levert van een beroepsloopbaan die minstens gelijk is aan twee derden van een volledige loopbaan. Het bedrag van het minimumpensioen is overigens identiek geworden in beide pensioenregelingen, aangezien artikel 131ter van de wet van 15 mei 1984 in paragraaf 1bis bepaalt dat « vanaf 1 augustus 2016 [...] de in § 1, eerste lid, 1° en 3°, bedoelde bedragen van 12 765,99 euro en 9 648,57 euro, gelijk [zijn] aan de in artikel 152 van de wet van 8 augustus 1980 betreffende de budgettaire voorstellen 1979-1980 bedoelde bedragen, voor wat betreft het rustpensioen ». Overigens preciseert dat artikel 131ter in paragraaf 1, eerste lid, 3°, dat, wanneer de gerechtigde van een rustpensioen eveneens aanspraak kan maken op een rustpensioen in de regeling voor werknemers, de bedragen van 12.765,99 euro en 9.648,57 euro niet mogen worden overschreden. Wanneer die grens wordt overschreden, wordt het minimumpensioen tot het vereiste bedrag verminderd zonder dat evenwel een bedrag mag worden toegekend dat minder bedraagt dan hetwelk dat zou zijn toegekend bij ontstentenis van een minimumpensioen.

De regels betreffende het minimumpensioen in de regeling voor ambtenaren zijn daarentegen specifiek. Met toepassing van artikel 118, § 2, 2°, van de wet van 26 juni 1992 houdende sociale en diverse bepalingen, kan het gewaarborgd minimumpensioenbedrag worden toegekend aan de ambtenaren die hun ambt gedurende twintig jaar hebben uitgeoefend. De loopbaan jaren die werden gepresteerd in de regeling voor zelfstandigen en voor werknemers worden daarbij niet in aanmerking genomen. Die verschillen rechtvaardigen dat de loopbaan jaren die werden gepresteerd in de regeling voor ambtenaren niet in aanmerking worden genomen voor de toekenning van een minimumpensioen in de regeling voor zelfstandigen.

De verschillen die worden vastgesteld in de toekenningsvoorwaarden met betrekking tot de regelingen inzake minimumpensioen van de zelfstandigen en de werknemers, enerzijds, en van de ambtenaren, anderzijds, vinden met name hun verklaring in de verschillen die de wetgever, rekening houdende met de verscheidenheid van de beroepssituaties, heeft ingesteld wat de toegekende bedragen, hun financieringswijze en de lasten ervan betreft.

Het is niet geboden dat het minimumpensioen van zelfstandige en van werknemer en het minimumpensioen van ambtenaar onder dezelfde voorwaarden worden verkregen, nu die systemen voortvloeien uit verschillende beleidsvisies, die door feitelijke gegevens kunnen worden gerechtvaardigd.

Niet onevenredige afbreuk aan de rechten

Het Hof gaat na of de in het geding zijnde bepaling niet op onevenredige wijze afbreuk doet aan de rechten van de gerechtigden van een rustpensioen in de regeling voor zelfstandigen die een gemengde loopbaan hebben in de regeling voor zelfstandigen, de regeling voor werknemers en de regeling voor ambtenaren. Dienaangaande dient te worden onderstreept dat de loopbaan jaren die werden gepresteerd in de regeling voor ambtenaren recht geven op een ambtenarenpensioen, waardoor een zelfstandige die een ambtenarenloopbaan heeft gehad, zoals de eisende partij voor de verwijzende rechter, een rustpensioen kan verkrijgen dat hij binnen de wettelijk bepaalde grenzen kan cumuleren met zijn zelfstandigenpensioen. Indien hij een ambtenarenloopbaan van minstens twintig jaar heeft gehad, zal hij overigens recht hebben op het minimumpensioen in die regeling. Het niet in aanmerking nemen van de

jaren die als ambtenaar werden gepresteerd voor de toekenning van het minimumpensioen in de regeling voor zelfstandigen wordt dus gecompenseerd door de toekenning van een pensioen in de pensioenregeling voor ambtenaren.

Beslissing

Artikel 131ter, § 1, eerste lid, 2°, van de wet van 15 mei 1984 houdende maatregelen tot harmonisering in de pensioenregelingen schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet.

Derde deel: Arresten van de arbeidshoven

Dwangbevel

- *Afwezigheid van authentiek karakter van het bijzonder kohier*
- *Mechanografische handtekening*
- *Volle rechtsmacht en aanhangigmaking (nieuwe vordering of tegenvordering in hoger beroep)*

Socialeverzekeringsfonds / OV bvba

Arbeidshof van Bergen, 6de kamer

Arrest van 11 mei 2018, A.R. nr. 2016/AM/78

Niet gepubliceerd

Bij dagvaarding van 18 september 2014 heeft de bvba O.C. verzet aangetekend tegen het door haar fonds afgeleverd dwangbevel met betrekking tot het bedrag van 8.348,54 € dat als bijdragen en toebehoren wordt gevorderd.

Alvorens recht te doen, heeft de eerste rechter, bij wie dit verzet aanhangig werd gemaakt, een heropening van de debatten bevolen teneinde het fonds te verzoeken nadere uitleg te geven over de vraag of het onderliggende kohier bij het dwangbevel al dan niet een authentieke akte was zoals in fiscale zaken en of, in bevestigend geval, het kohier uitvoerbaar kon worden verklaard door een elektronische handtekening (met dien verstande dat indien het kohier als een authentieke akte moest worden beschouwd, de geldigheid ervan zou moeten nagegaan worden door overlegging van het origineel).

In het vonnis dat werd gewezen na de heropening van de debatten, werd geoordeeld dat het betwiste kohier een authentieke akte was en dat, aangezien het fonds in gebreke was gebleven om aan te tonen dat het kohier uitvoerbaar was verklaard door de handgeschreven handtekening van de heer E.R., het personeelslid dat door de raad van bestuur van het fonds was aangesteld met het oog op de uitvoerbaarverklaring, het op 19 augustus 2014 ondertekende dwangbevel nietig was.

Het fonds heeft tegen dit vonnis hoger beroep ingesteld.

Bij arrest van 10 maart 2017 heeft het hof:

- de heropening van de debatten bevolen om vast te stellen of de betwiste elektronische handtekening al dan niet een elektronische handtekening is die kan worden beschouwd als "geavanceerd" in de zin van de bepalingen van de wet van 9 juli 2001 houdende vaststelling van bepaalde regels in verband met het juridisch kader voor elektronische handtekeningen en certificatie-diensten, met dien verstande dat het aan de appellant is om ten minste het certificaat over te leggen, waarvan sprake in de bepalingen van de wet van 9 juli 2001;
- de persoonlijke verschijning bevolen van de administratieve directeur van het fonds, de heer E.R., teneinde deze persoon te confronteren met de betwiste elektronische handtekening en hem te verzoeken aan te geven of deze handtekening, onafhankelijk van de kwalificatie van de akte, al dan niet authentiek is.

Het fonds heeft met zijn op 31 maart 2017 neergelegde conclusies in ondergeschikte orde een "tegenvordering" tegen de vennootschap ingesteld om haar veroordeling tot de betaling van

de in het betwiste dwangbevel opgenomen bedragen (8.348,54 euro in hoofdsom, vermeerderd met de interesten die van toepassing zijn inzake sociale bijdragen vanaf de vervaldatum van elk verschuldigd bedrag) te vorderen, en dit indien het hof de nietigheid van het dwangbevel zou uitspreken.

De persoonlijke verschijning, de vervolgens overgelegde documenten, alsook de preciseringen door het fonds, laten toe om feitelijk vast te stellen dat de betwiste handtekening van het "mechanografische" type is, maar vooral dat men, concreet, geen misbruik heeft gemaakt van de mechanografisch reproduceerbare handtekening van de heer E.R. om het betwiste dwangbevel uit te vaardigen. Deze laatste heeft bevestigd dat de handtekening onderaan het dwangbevel, en impliciet op de kopie van het aangehechte bijzonder kohier, wel degelijk de mechanografische handtekening was die door het fonds wordt gebruikt om dit type documenten te authenticeren. De reproductie van de handtekening van de belanghebbende werd inderdaad op grond van een exemplaar van die handtekening gemaakt. Zij werd in de lokalen van een duidelijk geïdentificeerde gerechtsdeurwaarder ontvangen en geregistreerd in een daartoe ontworpen machine. Het betreft dus een methode van hulp bij de handtekening, die bedoeld is om de materiële aanbrenging onderaan een bepaald document te vergemakkelijken en die gebruikt wordt wanneer er een grote hoeveelheid documenten moet worden ondertekend, en om louter organisatorische redenen.

De partijen zijn het er trouwens over eens dat er geen sprake is van een elektronische handtekening in de zin van artikel 2 van de wet van 9 juli 2001 (wet sindsdien opgeheven door artikel 34, 1° van de wet van 21 juli 2016).

- *Afwezigheid van authentiek karakter van het bijzonder kohier*

Hoewel de socialeverzekeringsfondsen voor zelfstandigen, in tegenstelling tot particuliere of gewone schuldeisers, een opdracht van openbare dienst uitvoeren die hen in staat stelt om een invorderingsprocedure toe te passen die afwijkt van de regels van het gemene recht, zijn zij geen openbare ambtenaren of overheidsinstantie, aangezien:

- Het enkele feit dat zij zich een titel kunnen verschaffen door het opstellen van een bijzonder kohier dat vergelijkbaar is met dat wat een openbaar ambtenaar van een fiscale administratie aflevert, niet volstaat om aan de handelingen die zij stellen een authentiek karakter te verlenen.
- Hun erkenning door de minister van Middenstand evenmin toelaat om hen met openbare ambtenaren gelijk te stellen.
- Geen enkele wettelijke of reglementaire tekst bepaalt dat de bevoegdheid om een authentieke akte aan te nemen wordt gedelegeerd aan de personeelsleden van een socialeverzekeringsfonds voor zelfstandigen of aan een fonds als zodanig.

- *Mechanografische handtekening*

De handtekening van elke akte maakt het niet alleen mogelijk om de identiteit van de persoon die ondertekent te waarborgen en tegelijkertijd het bewijs te leveren van zijn bijdrage aan de opstelling van de akte, maar ook nog om de instemming van de ondertekenaar met de akte waarop zij is aangebracht vast te stellen, zonder de toepassing van de regels betreffende het wilsgebrek uit te sluiten (zie in die zin: Pierre VAN OMMESLAGHE, Les obligations, Deel II, volume 3, pp. 2431 & 2432, nr. 1712 & 1713).

Artikel 47 bis, § 2, van het koninklijk besluit van 19 december 1967 belet niet dat het originele bijzonder kohier dat de in dit lid bedoelde gegevens bevat, wordt geïnformatiseerd of gemechaniseerd.

Niets staat eraan in de weg dat het afschrift van een uitvoerbaar verklaard kohier zoals dat aan het dwangbevel is vastgehecht, en dat geen authentieke akte is, op mechanografische wijze wordt ondertekend, maar dan wel op voorwaarde dat het de functies vervult die zijn toebedeeld aan de handgeschreven handtekening, d.w.z. de identificatie van de ondertekenaar alsook de uitdrukking van zijn instemming met de inhoud van de akte.

De persoon wiens handtekening mechanografisch werd gereproduceerd, werd wel degelijk door de raad van bestuur van het fonds aangesteld om elke rechtshandeling inzake de invordering van bijdragen te volbrengen, overeenkomstig de in de bijlagen tot het Belgisch Staatsblad bekendgemaakte akte. Door een besluit van de minister van Middenstand dat werd bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad, werd deze persoon eveneens erkend om de kohieren uitvoerbaar te verklaren.

Het gebruikte proces, ongeacht of het mechanografisch of geïnformatiseerd is, maakt het mogelijk de ondertekenaar met zekerheid te identificeren. De persoonlijke verschijning die plaatsvond in de raadkamer, laat toe te stellen dat de persoon wiens handtekening werd gereproduceerd, duidelijk met de inhoud van de betwiste akte instemt, zodat er niet moet worden overgegaan tot de nietigverklaring van het dwangbevel.

- *Volle rechtsmacht en aanhangigmaking bij het hof*

Gesteld dat het dwangbevel nietig moet worden verklaard, zou nog de vraag moeten worden opgeworpen wat de gevolgen van deze nietigheid zijn.

Het voorwerp van de aanhangigmaking bij het rechtscollege is niet beperkt tot een objectief geschil over de wettigheid van het dwangbevel, maar heeft ook betrekking op het onderzoek van de onderliggende subjectieve rechten.

Immers, artikel 581, 1° en 2° van het Gerechtelijk Wetboek verleent de sociale rechtscolleges een volle rechtsmacht door te bepalen dat de arbeidsrechtbank kennis neemt van de geschillen betreffende de verplichtingen die voortvloeien uit de wetten en verordeningen inzake sociaal statuut, familiale uitkeringen, verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering en uitkeringen inzake rust- en overlevingspensioenen ten voordele van de zelfstandigen, maar ook van de geschillen betreffende de rechten die voortvloeien uit deze wetten en verordeningen.

Indien dit rechtscollege zich zou beperken tot alleen maar het uitspreken van de nietigheid van het dwangbevel, zou het zijn aanhangigmaking niet uitputten en zou het het voorschrift van artikel 581, 1° en 2° van het Gerechtelijk Wetboek schenden.

Niet het dwangbevel, maar de betwisting ervan is immers een middel om de zaak in te leiden. Dus zelfs indien het dwangbevel nietig is, maakt de betwisting ervan door middel van (ontvankelijk en geldig uitgeoefend) verzet de zaak aanhangig bij het sociale rechtscollege in het kader van zijn volle rechtsmacht en met inachtneming van het voorwerp van de vordering, die niet langer beperkt is tot de nietigheid van het dwangbevel, maar ook de vraag omvat naar de gegrondheid van de gevorderde bijdragen, die in verband te brengen is met de verplichtingen waarvan sprake is in artikel 581, 1°, van het Gerechtelijk Wetboek.

Het fonds heeft met zijn neergelegde conclusies in ondergeschikte orde een vordering tegen de geïntimeerde partij ingesteld om haar veroordeling tot de betaling van de in het betwiste

dwangbevel opgenomen bedragen te vorderen, indien het hof de nietigheid van het dwangbevel zou uitspreken.

Dergelijk verzoek kan in hoger beroep worden ingediend (zie hierover: Manuel de Procédure civile, Albert FETTWEIS, Rechtsfaculteit Luik, 1987, 2e ed., nr. 561, p. 407, met de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek en de aangehaalde verwijzingen). Na heropening van de debatten is een nieuwe vordering niet ontvankelijk, indien zij buiten het onderwerp valt van de heropening, zoals dit door de rechter werd bepaald (Cass. 29 juni 1995, *Pas.* 1995, I, p. 713). A contrario kan de heropening van de debatten aanleiding geven tot een vordering die geen verband houdt met het voorwerp van de heropening (F. BALOT, *Observations sous Cass.* 8 februari 2010, *Réouverture des débats et demandes nouvelles*, *J.T.* 2010, p. 351, voetnoten 2 en 3).

Krachtens artikel 1042 van het Gerechtelijk Wetboek is een vordering die voor de eerste maal in hoger beroep wordt ingesteld ontvankelijk voor zover zij berust op een feit of akte in de dagvaarding aangevoerd of wanneer zij een verweer op de hoofdvordering vormt (Cass. 10 april 1978, *Pas.* 1978, I, p. 890). Artikel 1042 van het Gerechtelijk Wetboek maakt de regels betreffende het geding in eerste aanleg en met name de definitie in artikel 14 van hetzelfde Wetboek, van toepassing op de rechtsmiddelen.

De wet bepaalt geen enkele termijn waarbinnen dergelijke vordering moet worden ingesteld, zodat dit dus kan tot aan de sluiting der debatten.

Met andere woorden, zelfs indien het hof de nietigheid van het dwangbevel had moeten uitspreken, zou het in elk geval in het verlengde ervan de gegrondheid van de door het socialeverzekeringsfonds voor zelfstandigen ingestelde vordering tot veroordeling moeten onderzoeken, die ertoe strekt de betaling van de bijdragen in hoofdsom, vermeerderd met de interesten, te verkrijgen.

De vordering die door het fonds werd ingediend houdt geen verband met de heropening van de debatten, zoals het hof heeft bepaald door zijn arrest van 10 maart 2017, waarin de partijen met name werden verzocht om hun geschreven opmerkingen neer te leggen en mee te delen aangaande "de aanhangigmaking die niet zou mogen beperkt worden tot een objectief geschil over de wettigheid van het dwangbevel en betrekking zou kunnen hebben op het onderzoek van de onderliggende subjectieve verplichtingen en rechten".

Deze vordering berust wel degelijk op een feit of akte in de inleidende dagvaarding aangevoerd of vormt een verweer op de hoofdvordering.

Dienaangaande heeft de geïntimeerde partij zich steeds beperkt tot het betwisten van de formele geldigheid van het dwangbevel, zonder aan te voeren dat zij de sociale bijdragen en toebehoren waarop het bijzonder kohier betrekking heeft, niet verschuldigd is.

Het hof verklaart het verzet tegen dwangbevel ongegrond, bevestigt de geldigheid van het dwangbevel en veroordeelt de geïntimeerde partij tot de betaling van de door het fonds gevorderde bijdragen.

Pensioen

- *Gelijkstelling arbeidsongeschiktheid*
- *Vennootschapsmandataris*
- *Vermoeden van uitoefening van een beroepsactiviteit*

RSVZ / P.

Arbeidshof van Luik, afdeling Namen, 6de kamer

Arrest van 26 juni 2018, A.R. nr. 2016/AN/54

Niet gepubliceerd

De heer P. werd aangesloten in het sociaal statuut van de zelfstandigen. Vanaf 1 april 2010 was hij in arbeidsongeschiktheid en heeft hij de gelijkstelling aangevraagd van zijn arbeidsongeschiktheid met een activiteitsperiode. Ter ondersteuning van zijn aanvraag heeft hij zijn ontslag aangetoond uit het mandaat van afgevaardigd bestuurder, dat hij binnen de nv E. uitoefende. Hij bleef echter zaakvoerder van de bvba P. en bestuurder van de nv E.

Bij beslissing van het RSVZ van 6 oktober 2010 heeft de heer P. vanaf 1 april 2010 de gelijkstelling genoten van zijn arbeidsongeschiktheid met een periode van activiteit.

Vanaf 1 juni 2011 is de heer P. zaakvoerder geworden van de bvba A.

Begin 2014 is het RSVZ een onderzoek gestart naar de activiteiten die de heer P. bleef behouden, waarna het voordeel van de gelijkstelling hem werd geweigerd vanaf 1 juli 2011.

Bijgevolg heeft de FPD de terugbetaling gevorderd van de onterecht ontvangen pensioenbedragen, enerzijds, en heeft het NVSM de terugbetaling gevorderd van geneeskundige verzorging en uitkeringen, anderzijds.

Bij vonnis van 19 februari 2016 heeft de arbeidsrechtbank van Namen de beslissingen van het RSVZ, van de FPD en van het NVSM vernietigd. Het RSVZ heeft hoger beroep aangetekend.

De heer P. betwist de geldigheid van de beslissing van het RSVZ uit hoofde van het gebrek aan uitdrukkelijke motivering (geen aanduiding van de uitgeoefende activiteit), en bijgevolg, de geldigheid van de beslissingen van de FPD en van het NVSM.

In ondergeschikte orde betwist hij de uitoefening van een activiteit als zelfstandige die vermoed wordt door de uitoefening van vennootschapsmandaten. Hij meent immers dat hij dat vermoeden heeft weerlegd door de kosteloosheid van de mandaten.

Uitdrukkelijke motivering

Het hof herinnert eerst aan de inhoud van de artikelen 2 tot 4 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, en past dit daarna toe op de zaak.

Het meent dat de beslissing van het RSVZ van 29 april 2014 volkomen gemotiveerd is wat betreft het voorwerp en de reikwijdte ervan:

- er wordt gepreciseerd dat het RSVZ terugkomt op zijn voorgaande beslissing van 6 oktober 2010;
- er wordt tevens gepreciseerd dat de periode van arbeidsongeschiktheid die is ingegaan op 1 april 2010, niet meer gelijkgesteld is met een periode van activiteit vanaf 1 juli 2011;

- de rechtsgronden worden vermeld via verwijzing, meer bepaald, naar artikel 28 van het KB van 22 december 1967, en meer in het algemeen naar het KB nr. 72 van 10 november 1967 alsook naar hoofdstuk 1, afdeling 3, van het KB van 22 december 1967;
- de volgende feitelijke overwegingen worden naar voren geschoven: de hervatting van een beroepsactiviteit van zelfstandige op 1 juni 2011 door de uitoefening van mandaten van zaakvoerder van twee bvba's.

Vermoeden

Luidens artikel 28, § 3, van het KB van 22 december 1967 kan geen enkele periode van arbeidsongeschiktheid worden gelijkgesteld met een periode van activiteit indien de belanghebbende in de loop hiervan een beroepsbezigheid heeft uitgeoefend. Evenzo neemt een gelijkgestelde periode een einde indien de belanghebbende een beroepsbezigheid hervat.

De beroepsbezigheid in de zin van deze bepaling moet in dezelfde zin worden verstaan als de bezigheid in de zin van het koninklijk besluit nr. 38. De vermoedens van uitoefening van een beroepsbezigheid die in het kader van deze laatste tekst zijn gevestigd, en onder meer deze die worden afgeleid uit de uitoefening van een mandaat in een commerciële vennootschap, gelden eveneens voor de toepassing van artikel 28, § 3, van het koninklijk besluit van 22 december 1967.

Het arrest herinnert aan de regels die van kracht zijn vóór (onweerlegbaar vermoeden volgens de wetgeving en arresten van het Grondwettelijk Hof van 3 november 2004, nr. 176/2004 en van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 27 september 2012, C-137/11) en na de maand juni 2014 (weerlegbaar vermoeden).

Om dit vermoeden te weerleggen, moet men de afwezigheid van uitoefening van een beroepsbezigheid in België bewijzen, namelijk hetzij de afwezigheid van gewoonlijke bezigheid, hetzij de afwezigheid van winstoogmerk, hetzij de uitoefening van de bezigheid in het kader van een arbeidsovereenkomst of van een statuut of nog, uitoefening elders dan in België. Die laatste twee argumenten worden niet ingeroepen door de heer P.

Het aantonen van de afwezigheid van winstoogmerk vereist dat het mandaat onbezoldigd wordt uitgeoefend luidens de statuten of een beslissing van het bevoegde orgaan die verbieden dat het mandaat bezoldigd wordt. De loutere afwezigheid van beslissing betreffende het bezoldigd karakter is onvoldoende, dit moet echter ook in de feiten zo zijn.

Overigens is de uitoefening van een mandaat binnen een commerciële vennootschap in principe een regelmatige en gewoonlijke activiteit, waarbij de bestuurder of de zaakvoerder gehouden is tot een actieve en voortdurende controle op de vennootschap. Bijgevolg wordt traditioneel beschouwd dat enkel de mandaten in vennootschappen zonder activiteit, of slapende vennootschappen, aan de kwalificatie van regelmatige en gewoonlijke activiteit ontsnappen.

Als mandataris van drie vennootschappen die onderworpen zijn aan de Belgische vennootschapsbelasting, werd de heer P. bijgevolg vermoed in België een beroepsactiviteit van zelfstandige uit te oefenen, zelfs na 1 juli 2011.

- 1) De statuten van de bvba P. voorzien erin dat het mandaat van zaakvoerder, dat aan de heer P. werd toevertrouwd, kosteloos zou worden uitgeoefend: de kosteloosheid in rechte is aangetoond. De kosteloosheid in feite staat echter niet vast. De aanslagbiljetten tonen immers aan dat er inkomsten van bedrijfsleider werden ontvangen tijdens de in het geding zijnde periode, zonder dat er aangetoond wordt dat deze bezoldigingen uitsluitend van andere vennootschappen zouden komen.

De afwezigheid van activiteit van de vennootschap is niet aangetoond (integendeel, de btw-opgaven tonen een zekere activiteit aan). De heer P. was de enige zaakvoerder. Er werd echter een zaakvoerdersactiviteit uitgeoefend (neerlegging van btw-aangiften) en aangezien de vennootschap niet zuiver "slapend" was, hield die activiteit noodzakelijkerwijs een gewoonlijke en regelmatige activiteit inzake bestuur en controle in.

- 2) De statuten van de bvba A. voorzien slechts in de kosteloosheid van het mandaat behoudens andersluidende beslissing van de algemene vergadering en geen enkele beraadslaging van de algemene vergadering is neergelegd die zou kunnen toelaten om na te gaan of ervan werd afgeweken. De kosteloosheid in rechte van het mandaat staat dus niet vast.

De afwezigheid van activiteit van de vennootschap en van de heer P. is niet aangetoond: integendeel kan er redelijkerwijze worden aangenomen dat indien de heer P. in juni 2011 het zaakvoerderschap heeft hervat in vervanging van de heer C., waardoor hij bijgevolg enige zaakvoerder werd, hij dit heeft gedaan om het zaakvoerderschap effectief uit te oefenen.

- 3) Wat de nv E. betreft, voorzien de statuten in de kosteloosheid van de mandaten van bestuurder, behoudens andersluidende beslissing achteraf van de algemene vergadering. De afwezigheid van een dergelijke beslissing is niet aangetoond. Bijgevolg is de kosteloosheid in rechte van het mandaat van bestuurder van de heer P. niet bewezen. Bovendien is de kosteloosheid in feite evenmin aangetoond, om dezelfde motiveringen die voor de bvba's P. en A. zijn vermeld.

Geen enkel precies element wordt naar voren geschoven m.b.t. de effectieve activiteit van deze vennootschap en van de heer P. in zijn hoedanigheid van bestuurder (en later opnieuw van afgevaardigd bestuurder, vanaf juli 2014). Bij gebrek aan enig bewijselement kan dus onmogelijk een afwezigheid van activiteit in hoofde van de heer P. in aanmerking worden genomen.

Medische toestand

Het hof beschouwt dat de medische toestand van de heer P., die uitgebreid gestoffeerd is, niet toelaat om te beschouwen dat hij, omdat hij daartoe in ongeschiktheid verkeerde, geen enkele zelfstandige beroepsbezigheid zou hebben uitgeoefend voor de periode vanaf 1 juli 2011:

- enerzijds, omdat bepaalde van de medische problemen die door de heer P. naar voren worden geschoven, waaronder zijn vasculair accident van 2014, ruimschoots na de betrokken periode gelegen zijn;
- anderzijds, omdat deze medische problemen, indien ze volledig onverzoenbaar zouden zijn geweest met zijn vennootschapsmandaten, hem ertoe hadden moeten brengen om afstand te doen van deze mandaten (zeker omdat hij ze alleen uitoefende). Integendeel, de heer P. heeft eerder meer mandaten op zich genomen of hervat.

Verzekeringsplicht in bijberoep

- *Hoofdactiviteit in het onderwijs*
- *Vereiste van een halftijdse betrekking*

RSVZ / R.

Arbeidshof van Luik, afdeling Neufchâteau, 8ste kamer

Arrest van 12 december 2018, A.R. nr. 2017/AU/15

Niet gepubliceerd

De heer R. is metselaar van opleiding. Hij heeft een activiteit als opleider in dienst van het IFAPME uitgeoefend als niet-benoemd leraar, in het kader van opeenvolgende arbeidsovereenkomsten die sinds 1989 regelmatig hernieuwd werden.

Tegelijkertijd heeft hij een bijkomende activiteit uitgeoefend als ondernemer - zelfstandig metselaar. Sinds 1 oktober 1989 werd zijn verzekeringsplicht in bijberoep in aanmerking genomen.

De heer R. heeft op datum van 6 juni 2011 een stopzetting van zijn zelfstandige activiteit geregistreerd.

Bij brief van 30 mei 2013 heeft het socialeverzekeringsfonds hem, ingevolge een wijziging in zijn loopbaan, een regularisatiebericht betekend. Bij afzonderlijke brief van 30 mei 2013 heeft het socialeverzekeringsfonds hem tevens de afrekening van de verschuldigde bijdragen en verhogingen betekend.

De heer R. heeft dit bedrag betaald ten bewarende titel en heeft er de terugbetaling van gevorderd. Hij heeft tevens een aanvraag tot vrijstelling ingediend, maar die werd onontvankelijk verklaard omdat ze niet was ingediend binnen de 12 maanden na het kwartaal waarop de bijdrage betrekking heeft.

Aangaande de verhogingen heeft het RSVZ een beslissing tot volledige verzaking genomen.

Het verzoekschrift aan de arbeidsrechtbank werd ingediend op 21 augustus 2013. Bij een eerste vonnis van 15 december 2015 heeft de rechtbank het verzoek ten aanzien van de twee bestreden beslissingen ontvankelijk en ten minste gedeeltelijk gegrond verklaard; bijgevolg heeft hij de twee beslissingen wegens gebrek aan motivering nietig verklaard en heeft hij de debatten heropend. Bij een tweede vonnis van 15 november 2016 heeft de rechtbank gezegd voor recht dat de verzoeker voor de kwartalen 2008/2 en 2011/2 verzekeringsplichtig in bijberoep moet blijven, maar heeft hij de verzekeringsplicht in hoofdberoep bevestigd voor de kwartalen 3/2008, 3/2009 en 3/2010. De rechtbank heeft respectievelijk het socialeverzekeringsfonds en het RSVZ veroordeeld om de heer R. de bedragen terug te betalen die overeenstemmen met het equivalent van de bijdragen, verhogingen en intresten die voor deze kwartalen zijn verschuldigd.

Het RSVZ heeft hoger beroep aangetekend. het socialeverzekeringsfonds en de heer R. hebben incidenteel beroep aangetekend.

Het hof herinnert aan de toepasselijke wetgeving (art. 12, § 3, van het KB nr. 38 en art. 35, 36, 38, § 2, 7° en 8°, en 39 van het ARS).

Het hof vervolgt zijn redenering door aan te geven dat het RSVZ van mening is dat de voorwaarde van een halftijdse betrekking die noodzakelijk is voor de verzekeringsplicht in

bijberoep, per kwartaal moet worden nagegaan. Deze interpretatie is verenigbaar met de bepalingen en is in de meeste gevallen waarschijnlijk gerechtvaardigd.

Het hof is echter van oordeel dat deze interpretatie in casu volstrekt onevenredige gevolgen heeft, in de mate dat:

- de heer R., hoewel hij elk schooljaar prestaties leverde die meer bedroegen dan een halftijdse betrekking, in het onderwijs in een onzeker statuut heeft gewerkt, wat zo werd gewild door zijn werkgever vanwege de toekenning van subsidies in het onderwijs,
- het door dit onzeker statuut is en ook door het feit dat hij niet om werkloosheidsuitkeringen heeft verzocht tijdens de vakanties, dat van de heer R. bijkomende bijdragen worden gevorderd.
- deze bijdragen twee jaar na de stopzetting van zijn activiteit van hem worden gevorderd en op het ogenblik dat hij zijn pensioen opneemt in de werknemersregeling, wat hem verhindert om zijn situatie aan te passen, onder meer door de werkloosheidsuitkeringen aan te vragen.

Artikel 35 van het koninklijk besluit van 19 december 1967 vereist niet dat de voorwaarde van een halftijdse betrekking per kwartaal wordt nagegaan en dat is ook niet altijd de praktijk van het RSVZ geweest. Vóór de nota aan de fondsen van 8 oktober 2007 werd het nazicht van de halftijdse betrekking immers op maandbasis uitgevoerd.

Een nota aan de fondsen heeft geen verplicht juridisch gevolg voor de aangeslotenen en verbindt het hof niet.

Het hof stelt trouwens dat de aansluiting van de heer R. in bijberoep vanaf 1989, door het RSVZ werd erkend op grond van een attest van het IFAPME waarop het totale aantal uren voor de periode van 19 september 1989 tot 5 juni 1990 werd vermeld, en dat de heer R. gedurende de volledige periode van zijn verzekeringsplicht (1989-2011) op geen enkel moment werd verzocht om zijn prestaties op kwartaalbasis te staven.

Bovendien sluit artikel 35 niet uit dat prestaties, die weliswaar niet in de DMFA-gegevens zijn opgenomen maar daadwerkelijk werden geleverd, toch in aanmerking worden genomen.

Er wordt niet betwist dat de prestaties van de heer R. zich eveneens uitstrekten voor en na de eigenlijke lessen, waarbij het ging om de voorbereiding van de lessen, de examens voor de tweede zitting en de deelname aan de deliberaties.

In elk geval moeten de opeenvolgende arbeidsovereenkomsten die tussen de heer R. en zijn werkgever werden afgesloten, geherkwalificeerd worden als een arbeidsovereenkomst van onbepaalde duur.

Hierover aangesproken door de raadsman van de heer R., kon de werkgever geen enkele legitieme reden aangeven die de gebruikmaking verantwoordt van overeenkomsten van bepaalde duur (of voor een duidelijk omschreven werk), die systematisch en voor dezelfde lessen gedurende 20 jaar werden verlengd.

Het feit dat de werkgever geen partij is bij het geding heeft uitsluitend betrekking op de gevolgen van onderhavig arrest en belet niet dat de heer R. in het kader van een tegensprekelijk debat waarin het RSVZ en het fonds hun standpunt kenbaar hebben kunnen maken, zich kan beroepen op artikel 10 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten om zijn verzekeringsplicht in bijberoep te rechtvaardigen.

Bijgevolg wordt de heer R. geacht door een arbeidsovereenkomst van bepaalde duur verbonden te zijn geweest gedurende de gehele periode waarop de regularisatie betrekking heeft.

De voorwaarde van een halftijdse betrekking moet dus worden onderzocht op jaarbasis. Er wordt vastgesteld dat aan deze voorwaarde is voldaan, aangezien de heer R. elk jaar een aantal uren heeft gewerkt dat ten minste gelijk is aan de helft van het aantal maandelijks gepresteerde arbeidsuren door een werknemer die voltijds is tewerkgesteld in dezelfde functie.

Uit wat voorafgaat blijkt dat voor alle kwartalen waarop de regularisatie betrekking heeft, de verzekeringsplicht in bijberoep moet worden bevestigd.

Dit houdt in dat het fonds aan de heer R. de bijdragen als gevolg van deze regularisatie terugbetaalt, evenals de verwijlrenten.

Vierde deel: Vonnissen van de arbeidsrechtbanken

Pensioenen

- *Gelijkstelling periode arbeidsongeschiktheid – beroepsbezigheid*
- *Mandaat*

V.W. / RSVZ

**Arbeidsrechtbank Gent, afdeling Dendermonde,
Vonnis van 12 april 2018, A.R. nr. 17/841/A
Niet gepubliceerd**

De rechtsregels i.v.m. de tijdvakken tijdens dewelke de zelfstandige geen enkele beroepsbezigheid uitgeoefend heeft, maar die door de wetgever met periodes van activiteit gelijkgesteld worden, en aldus in aanmerking genomen worden voor het ontstaan van het recht op pensioen, zijn vervat enerzijds in artikel 14, § 1 van het KB nr.72, anderzijds de artikelen 28, 29 en 30*bis* van het KB van 22 december 1967.

Door eiser moet voldaan worden aan volgende voorwaarden:

- de arbeidsongeschiktheid van eiser moet zijn erkend krachtens de bepalingen van het KB van 20 juli 1971
- de hoedanigheid bezitten van zelfstandige sedert ten minste negentig dagen op het ogenblik waarop de gelijkstelling een aanvang neemt
- in de gelijk te stellen periode geen beroepsactiviteit te hebben uitgeoefend (art. 28, § 3, eerste lid).

Belangrijk is echter dat eiser cumulatief aan de drie voormelde voorwaarden dient te voldoen om gelijkstelling te kunnen bekomen. Vermits het een materie van openbare orde betreft dient hierop toegekeken te worden door het RSVZ. Zij kan geen recht toekennen wanneer uit het dossier blijkt dat niet aan alle voorwaarden is voldaan om aanspraak te maken op dat recht (Cass. 16 juni 1980, *J.T.T.* 1980, 165 en ook Cass. 18 juni 1984, *RW* 1984-85, 1022 met conclusies van Adv.-generaal H. Lenaerts; Cass. 15 januari 1996, *J.T.T.* 1996, 105).

Op grond van de overweging dat het begrip "beroepsactiviteit" in dat verband dezelfde betekenis heeft als voor de toepassing van de overige wetsbepalingen inzake de pensioenregeling voor zelfstandigen, met name artikel 1, § 2 van het KB nr.72, de bepalingen van het KB nr. 38 betreffende het sociaal statuut der zelfstandigen en meer specifiek artikel 3 en artikel 2 van het KB van 19 december 1967, besliste het Hof van Cassatie dat een door die wetsbepalingen gevestigd vermoeden van uitoefening van een beroepsbezigheid ook geldt voor de gelijkstelling van periodes van inactiviteit met tijdvakken van effectieve bezigheid (Cass. 24 december 1979, *RW* 1979-80, 2697 met noot Goethals; Cass. 21 maart 1983, *T.S.R.* 1983, 349, noot H. De Clercq; Arbh. Luik 20 juni 2017, *J.T.T.* 2017, 324; Arbh. Gent 1 december 2017, AR 2017/AG/54 niet gepubliceerd).

Krachtens artikel 3, § 1, vierde lid van het KB nr. 38 volstaat "de aanstelling" als mandataris om er op weerlegbare wijze van uit te kunnen gaan dat de betrokkene een zelfstandige beroepsbezigheid uitoefent.

Enkel het bewijs van kosteloosheid van het mandaat kan dit wettelijk (weerlegbaar) vermoeden doorbreken (art. 2, § 1 van het KB van 19 december 1967). Overeenkomstig artikel 2, § 3 van het KB van 19 december 1967 kan het bewijs van kosteloosheid van het mandaat echter niet aanvaard worden, wanneer er uit het mandaat, inkomsten bedoeld in artikel 30, 2° van het wetboek inkomstenbelastingen 1992 (bezoldigingen van bedrijfsleiders) voortvloeien.

Uit het administratieve dossier blijkt nu dat de heer V. in 2014 en 2015 nog steeds als zaakvoerder van de Bvba C. was aangesteld en inkomsten als bedrijfsleider verwierf.

Door de heer V. wordt derhalve noch het fiscale vermoeden opgenomen in art. 3, § 1, al. 2 van het KB nr. 38 noch het vermoeden verwoord in art. 3, § 1, al. 4 van het KB nr. 38 weerlegd.

M.b.t. betwistingen over het bedrag van de beroepsinkomsten, -kosten en -verliezen bezit alleen de fiscale administratie en de rechtbank van eerste aanleg de bevoegdheid om de wetgeving inzake de personenbelasting toe te passen. Door het RSVZ kan ook enkel rekening worden gehouden met de inkomsten die werden in aanmerking genomen door het Bestuur der directe belastingen (zie Arbh. Luik 9 oktober 1984, *Soc. Kron.* 1985, noot M. Dumont; Arbh. Luik 22 januari 1991, *J.T.T.* 1991, 386; Arbh. Antwerpen 15 januari 1993, *J.T.T.* 1993, 175; Arbh. Luik 8 oktober 1996, *J.T.T.* 1997, 502; Arbh. Antwerpen 15 januari 1999, AR 97/1000 niet gepubliceerd; Cass. 14 januari 2002, AR nr.S.01.0009.F; Cass. 22 oktober 2007, AR nr.S.06.0005.F).

Het wetboek van inkomstenbelastingen beschouwt niet alleen de eigenlijke verloning van de verrichte arbeid als belastbare beroepsinkomsten, maar ook de inkomsten die rechtstreeks of onrechtstreeks, voortkomen uit een beroepsbezigheid, zoals voordelen van alle aard (zie art. 36 WIB 1992).

De rechtbank kan enkel tot het besluit komen dat de heer V. derhalve in het jaar 2014 en 2015 zijn beroepsactiviteiten niet heeft stopgezet temeer daar de verzekeringsplicht van de mandataris niet vereist dat hij zich op permanente wijze met het bestuur van de vennootschap moet bezighouden (Arbh. Gent 9 juni 2009, *T.G.R.-T.W.V.R.* 2009, afl.5, 353) en dat het uitoefenen van een bezoldigde administratieve functie van beheer niet zomaar als bijkomstige of geringe taak kan worden omschreven (Arbh. Bergen 9 november 2012, *J.T.T.* 2013, 129; M.-A. Delvaux en P. De Wolf, "Les responsabilités civiles des dirigeants de sociétés commerciales" in Y.De Cordt, *Le statut du dirigeant d'entreprise*, Larcier, 2009, p.208, noot 15).

De bestreden beslissingen van het RSVZ dd. 19 april 2017 en 11 mei 2017 dienen derhalve bevestigd te worden en de vordering van de heer V. dient afgewezen te worden als zijnde ongegrond.

Gelijkstelling wegens ziekte

- *Toelating van de adviserende geneesheer*
- *Hervatting (deeltijdse) beroepsactiviteit*

V./RSVZ

Arbeidsrechtbank van Gent, afdeling Brugge

Vonnis van 7 mei 2018, A.R. nr. 17-382-A

Niet gepubliceerd

Overeenkomstig art. 14 van het KB nr. 72 van 10 november 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen omvat de loopbaan in functie waarvan het rustpensioen berekend wordt, ook de periodes van non-activiteit welke door de Koning met periodes van beroepsbezigheid worden gelijkgesteld.

De tijdvakken die gelijkgesteld worden met de tijdvakken van beroepsbezigheid en de voorwaarden waaronder dit gebeurt, zijn bepaald in de artikelen 28 tot 46 van het Algemeen Reglement Zelfstandigenpensioenen.

Overeenkomstig art. 28, § 3, van het Algemeen Reglement Zelfstandigenpensioenen kan geen enkele periode gelijkgesteld worden indien de belanghebbende in de loop hiervan een beroepsbezigheid heeft uitgeoefend (1ste lid).

Evenzo neemt een gelijkgestelde periode een einde indien de belanghebbende een beroepsbezigheid hervat (2^e lid). De zelfstandige wordt geacht zijn beroepsbezigheid niet te hebben stopgezet of een beroepsbezigheid te hebben hervat, naargelang van het geval, indien in zijn naam, door een tussenpersoon, een bezigheid wordt uitgeoefend en hij geheel of ten dele het genot heeft van de door die bezigheid opgeleverde inkomsten (3^e lid).

Uit de bepalingen van art. 28, § 5, 2° en § 6, 1°, b) Algemeen Reglement Zelfstandigenpensioenen volgt dat de gelijkstellingsperiode per kalenderkwartaal moet in beschouwing moet worden genomen.

Eiser geeft zelf toe dat hij wel degelijk deeltijds zijn beroepswerkzaamheid heeft hervat volgens het systeem en met de toestemming van de adviserende geneesheer. Deze toestemming sloeg op de periode van 19 mei 2016 tot 15 december 2016.

Hieruit kan besloten worden dat eiser vanaf 1ste april 2016 geen recht had op gelijkstelling.

Verhoging

- *Discretionaire bevoegdheid van de administratie*
- *Beroep bij de arbeidsgerechten in geval van onwettigheid*

B.E. t/RSVZ

Arbeidsrechtbank van Luik, afdeling Luik (2e K.)

Vonnis van 28 mei 2018, A.R. nr. 18/7702

Niet gepubliceerd

Het beroep is gericht tegen een beslissing van het RSVZ die genomen werd in het kader van artikel 48 van het koninklijk besluit van 19 december 1967. Die beslissing betrof een weigering

tot verzaking van de verhogingen verschuldigd wegens laattijdige betaling van de sociale bijdragen voor de periode van het derde kwartaal 2012 tot het vierde kwartaal 2014.

De rechtbank beschouwt dat, gelet op de bewoordingen van die bepaling, de mogelijkheid om een verzekeringsplichtige van de verhogingen vrij te stellen aan de discretionaire beoordeling van het RSVZ moet worden overgelaten (zie in die zin Arbh. Bergen 10 maart 2006, 6e k., *J.L.M.B.* 2006, pp. 1229-1233).

In geval van discretionaire bevoegdheid van de administratie, staat vandaag niettemin vast dat toch een beroep kan worden aangetekend voor de arbeidsrechtbank, die de wettigheid van de beslissing zal kunnen nagaan, en dat, indien tot de onwettigheid wordt geconcludeerd, de rechtbank geen beslissing kan nemen maar het dossier naar de bevoegde instelling moet doorverwijzen opdat die laatste een nieuwe beslissing zou nemen (Arbh. Brussel 15 februari 2017, A.R. 2014/AB/1.073 waarin wordt verwezen naar de arresten van het Grondwettelijk Hof nr. 207/2004 van 21 december 2004, nr. 26/2006 van 15 februari 2006, nr. 82/2007 van 7 juni 2007 en nr. 101/2007 van 12 juli 2007).

In het beroep dat wordt ingesteld, wordt de rechtbank echter uitsluitend verzocht om de betwiste beslissing te vernietigen en te vervangen door een beslissing luidens dewelke er volledig moet verzaakt worden aan de betaling van de ingekohierde verhogingen.

Aangezien de rechtbank in casu slechts beschikt over een controle van de wettigheid, aangaande onder meer de naleving van de verplichtingen die in de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen zijn opgenomen, behoort het verzoek, zoals het werd ingesteld niet tot haar bevoegdheid en moet het derhalve onontvankelijk worden verklaard.

Verzekeringsplicht

- *Europese regelgeving*
- *Aquiliaanse aansprakelijkheid van de instellingen van sociale zekerheid*
- *Schade*

A./RSVZ en socialeverzekeringsfonds

Franstalige rechtbank van eerste aanleg Brussel, burgerlijke afdeling, 4de k.

Vonnis van 20 september 2018, A.R. nr. 2017/1025/A

Niet gepubliceerd

Mevrouw A. heeft de Franse nationaliteit en is woonachtig in Frankrijk. Sinds 2008 is zij tewerkgesteld in België als werkneemster. Zij oefent het beroep van nachtverpleegster uit bij het OCMW te Doornik. Op 4 juli 2011 is mevrouw A. begonnen met een bijkomende activiteit als zelfstandige in Frankrijk.

De situatie met betrekking tot het toepasselijke recht volgens de Europese regelgeving bleef chaotisch, aangezien de Franse en de Belgische instellingen van sociale zekerheid haar tegenstrijdige informatie gaven. Op het ogenblik van de indiening van de aanvraag waren de bedragen van de afrekeningen nog niet volledig vastgesteld.

Mevrouw A. stelt het RSVZ, haar socialeverzekeringsfonds en de Franse instelling van sociale zekerheid aansprakelijk, op grond van artikel 1382 van het Burgerlijk Wetboek.

De vermeende foutieve gedragingen kunnen als volgt worden opgesomd:

- de aansluiting van mevrouw A. bij het Franse socialezekerheidsstelsel door de Franse instelling van sociale zekerheid, van 6 september 2011 tot 18 maart 2014;
- de tegenstrijdige beslissing van het RSVZ van 15 april 2014;
- de weigering van het socialeverzekeringsfonds van 28 april 2014 om mevrouw A. aan te sluiten;
- de foutieve informatie van het socialeverzekeringsfonds betreffende het bedrag van de verschuldigde sociale bijdragen voor de in Frankrijk uitgeoefende activiteit;
- de rekenfouten van het RSVZ.

Uit de Europese regelgeving blijkt dat, mevrouw A. vanaf het begin van haar activiteit als zelfstandige in bijberoep in Frankrijk in juli 2011 onder het Belgische socialezekerheidsstelsel viel, overeenkomstig artikel 13 van de Verordening (EG) nr. 883/2004 van 29 april 2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels en overeenkomstig artikel 16 van de Verordening (EG) nr. 987/2009 van 16 september 2009 tot vaststelling van de wijze van toepassing van Verordening (EG) nr. 883/2004.

Sociale bijdragen

Mevrouw A. vraagt de terugbetaling van een provisioneel bedrag van 57.541,96 € dat zij zou betaald hebben aan sociale bijdragen. Het RSVZ heeft verzaakt aan de gevorderde verhogingen voor de jaren 2011 tot 2013 inbegrepen van zodra mevrouw A. daartoe een aanvraag had ingediend in mei 2017.

Er is geen enkel oorzakelijk verband aangetoond tussen de fout van de Franse instelling van sociale zekerheid, de tegenstrijdige beslissing van het RSVZ, die later zal worden rechtgezet, en de weigering tot aansluiting van het socialeverzekeringsfonds, die naderhand ook werd ingetrokken, en de schade die zou voortvloeien uit de loutere betaling van de sociale bijdragen. Dergelijke schade vloeit slechts voort uit een wettelijke verplichting in hoofde van mevrouw A.

Belastingaftrek

Mevrouw A. vordert een bedrag van 8.236 €, dat overeenstemt met de belastingaftrek die zij genoten kon hebben, mocht zij haar sociale bijdragen hebben kunnen aftrekken.

Zoals het RSVZ opmerkt, belet niets mevrouw A. om van haar toekomstige inkomsten de achterstallige sociale bijdragen af te trekken die zij zal hebben betaald, zodat zij zelf haar fiscale schade kan verminderen.

Verschuldigde intresten op een lening

Mevrouw A. vraagt tevens een bedrag van 1.217 €, dat overeenstemt met de verschuldigde intresten op een lening die zij heeft aangegaan om haar achterstallige sociale bijdragen te kunnen betalen.

Er wordt niet ernstig betwist en er kan niet worden betwist, dat het totaalbedrag van de door mevrouw A. verschuldigde achterstallen te hoog was om dat bedrag in éénmaal te kunnen betalen. De noodzaak om daartoe een lening af te sluiten, wordt in casu erkend.

Zonder de vastgestelde opeenvolgende fouten zou mevrouw A. onmiddellijk bij het RSVZ zijn aangesloten, zodat het socialeverzekeringsfonds van haar sociale bijdragen per kwartaal zou

hebben gevorderd. Mevrouw A. zou het bedrag daarvan gemakkelijker hebben kunnen "neertellen".

De rechtbank willigt dit verzoek in.

Morele schade

Ten slotte vordert Mevrouw A. een provisioneel bedrag van 10.000 € morele schadevergoeding.

De manifeste fout van de Franse instelling van sociale zekerheid alsook de fouten van zowel het RSVZ als van het socialeverzekeringsfonds m.b.t. het toepasselijke recht, en dat ondanks de duidelijke wetgeving, konden er redelijkerwijze toe leiden dat mevrouw A. zich onveilig en bezorgd voelde.

De nalatigheid waarvan de verweerders blijk hebben gegeven bij het beheer van het dossier van mevrouw A., kon in hoofde van deze laatste een bijzonder pijnlijke indruk van laatdunkendheid ten aanzien van haar hebben gegeven.

Bijgevolg kent de rechtbank een vergoeding toe als schadeloosstelling voor de morele schade, die ex aequo et bono wordt vastgesteld op 500 €.

Pensioen

- *Gelijkstelling periode arbeidsongeschiktheid*
- *Basiskennis bedrijfsbeheer/beroepsbekwaamheid*
- *Mandaat – werkend vennoot*

K./RSVZ

Arbeidsrechtbank Luik, afdeling Luik, 2de k.

Vonnis van 24 september 2018, A.R. nr. 17/3782/A

Niet gepubliceerd

Het beroep is gericht tegen een beslissing van het RSVZ waarbij het voordeel van de gelijkstelling met ingang van 1 juli 2015 werd geweigerd omdat de verzoeker niet het bewijs heeft geleverd dat hij zijn activiteiten op die datum heeft stopgezet.

De rechtbank stelt vast dat er niet wordt betwist dat de verzoeker binnen de bvba W. en de GCV W. nog steeds ten minste een aandeel bezit en dat hij er de technische bekwaamheden van "restauranthouder of traiteur-banketaannemer" en van "ambulante handel" heeft ingebracht.

Volgens artikel 9, § 3, van het koninklijk besluit van 21/10/1998 tot uitvoering van de programmawet van 10/02/1998, moet de natuurlijke persoon die de basiskennis van het beheer of de beroepsbekwaamheid bewijst, respectievelijk het dagelijks bestuur of de dagelijkse technische leiding daadwerkelijk uitoefenen.

Hieruit volgt dat, ten minste binnen deze vennootschappen, de verzoeker nog steeds de hoedanigheid van werkend vennoot heeft, hetgeen zijn verzekeringsplicht in het sociaal statuut der zelfstandigen met zich brengt.

De rechtbank stelt vast dat er evenmin wordt betwist dat de verzoeker binnen de bvba W. tot 2 januari 2016 een niet-kosteloos mandaat in rechte heeft behouden, hetgeen automatisch

zijn verzekeringsplicht in het sociaal statuut der zelfstandigen met zich brengt (art. 3, § 1, derde lid, van het koninklijk besluit nr. 38 van 27/7/1967 en art. 2 van het koninklijk besluit van 19/12/1967).

Wat ten slotte de bvba M. betreft, stelt de rechtbank vast dat de verzoeker weliswaar de stopzetting van zijn activiteit als zaakvoerder bewijst, maar geen kopie neerlegt van de overeenkomst tot overdracht van aandelen die zou hebben plaatsgevonden, noch enig ander element waaruit sindsdien de afwezigheid van elke activiteit binnen deze vennootschap zou blijken.

De rechtbank is derhalve van mening dat het RSVZ terecht heeft geoordeeld dat de verzoeker op datum van 1 juli 2015 niet het bewijs leverde van de stopzetting van elke beroepsbezigheid en hem terecht het voordeel van de gelijkstelling heeft geweigerd.

Pensioenen

- *Gelijkstelling arbeidsongeschiktheid*
- *Voorwaarden*

T./RSVZ

Arbeidsrechtbank Luik, afdeling Dinant, 4de k.

Vonnis van 1 oktober 2018, A.R. nr. 17/501/A

Niet gepubliceerd

De heer T. is zelfstandig aannemer. Hij is arbeidsongeschikt erkend sinds 6 september 2016 en heeft zijn activiteiten stopgezet tot 5 maart 2017.

Op 10 maart 2017, ter gelegenheid van een bezoek ter plaatse van een sociaal controleur van het RSVZ, dient hij een aanvraag om gelijkstelling wegens ziekte in voor de periode van 8 september 2016 tot 5 maart 2017.

Het RSVZ weigert de gelijkstelling, aangezien er op het ogenblik van de gelijkstelling niet kan worden aangenomen dat de aanvrager ten minste 90 dagen de hoedanigheid van zelfstandige had, voor zover de sociale bijdragen als zelfstandige betreffende het 3de kwartaal 2016 niet betaald werden.

De aanvrager betwist niet dat hij, als gevolg van een combinatie van verschillende gebeurtenissen, de sociale bijdragen betreffende het 3de kwartaal 2016 niet heeft betaald.

De rechtbank verwijst in de eerste plaats naar artikel 29, § 1, 1°, van het KB van 22.12.1967 dat de voorwaarden voor gelijkstelling vastlegt: de belanghebbende moet de hoedanigheid van zelfstandige bezitten sedert ten minste negentig dagen op het ogenblik waarop de gelijkstelling een aanvang neemt, behalve wanneer hij op dat ogenblik het behoud van de sociale rechten in het kader van het overbruggingsrecht geniet, bedoeld in artikel 3, 2°, van de wet van 22 december 2016 houdende invoering van een overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen.

De rechtbank herinnert er vervolgens aan dat, overeenkomstig artikel 15, § 1, 2° en 3° van het koninklijk besluit nr. 72 van 10 november 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen, het bewijs van de beroepsbezigheid als zelfstandige vanaf 1968 wordt geleverd door de betaling der bijdragen verschuldigd krachtens het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967.

Het is dus de betaling van de sociale bijdragen in hoofdsom en toebehoren die het mogelijk maakt te stellen dat een persoon de hoedanigheid van zelfstandige heeft.

Het beroep moet ongegrond worden verklaard, aangezien de heer T. tot op heden de sociale bijdragen van het 3de kwartaal 2016 niet heeft betaald.

Het zal aan het RSVZ toekomen om desgevallend zijn standpunt te herzien in de hypothese van een regularisatie van de situatie van de heer T.

Pensioen

- *Gelijkstelling*
- *Voortzetting van de activiteit*
- *Gevolgen*

B./RSVZ

Arbeidsrechtbank Henegouwen, afdeling Charleroi

Vonnis van 21 november 2018, A.R. nr. 14/4933/A-14/5487/A-14/5916/A en A.R. nr. 15/249/A-15/1599/A-16/5020/A

Niet gepubliceerd

De heer B. werd vanaf 13 juli 2009 als arbeidsongeschikt erkend en heeft arbeidsongeschiktheidsuitkeringen genoten van 13 september 2009 tot 31 juli 2014. Op 4 augustus 2009 had hij een verklaring van stopzetting van beroepsactiviteit sinds 13 juli 2009 ingevuld.

Hij heeft van de adviserend arts van de LCM de toelating gekregen om deeltijds te werken a rato van 20u/week, van maandag tot vrijdag van 8 uur tot 12 uur, gedurende de periode van 12 april 2010 tot 11 april 2011.

Op 29 juli 2014 stelt het RIZIV een proces-verbaal op ten laste van de heer B. omdat hij gedurende een vergoede periode een beroepsactiviteit heeft hervat zonder zijn verzekeringsinstelling daarvan op de hoogte te brengen en een vals document heeft opgesteld of laten opstellen of heeft gebruikt met het oog op het genot van onverschuldigde uitkeringen.

Bij beslissing van 30 september 2014 weigert het RSVZ de periode van ziekte of invaliditeit met een periode van activiteit als zelfstandige gelijk te stellen vanaf 1 april 2010, aangezien de arbeidsongeschiktheid niet werd erkend krachtens het KB van 20 juli 1971 (art. 30bis van het KB van 22 december 1967), overeenkomstig de beslissing van de Dienst voor administratieve controle van het RIZIV van 06.08.2014. Ingevolge de gekende gegevens en steunend op een onderzoek dat door de diensten van het RSVZ werd uitgevoerd, wordt de in aanmerking te nemen einddatum van de verzekeringsplicht bij een socialeverzekeringsfonds vastgelegd op 01.04.2010.

Op 20 november 2014 neemt de LCM een beslissing en vordert het bedrag van 55.397,59 € terug dat onterecht werd ontvangen als uitkeringen van de ziekte- en invaliditeitsverzekering tijdens de periode van 13 september 2009 tot 31 juli 2014 (art. 19 van het KB van 20 juli 1971).

Op 17 oktober 2014 had de heer B. aan de LCM een medisch attest gestuurd waaruit een arbeidsongeschiktheid wegens ziekte bleek van 1 januari 2014 tot en met 1 december 2014.

Op 24 december 2014 neemt de LCM een beslissing luidens welk hij meent dat de heer B. niet arbeidsongeschikt is in de zin van het koninklijk besluit van 20 juli 1971.

Bij brief van 13 februari 2015 deelt de LCM aan de heer B. mee dat hij zijn rechten op terugbetaling van de geneeskundige verzorging vanaf 1 januari 2012 heeft geschorst omdat het socialeverzekeringsfonds, ingevolge de door het RSVZ vastgestelde inbreuk, een einde aan zijn statuut van zelfstandige heeft gesteld en de overeenkomstige bijdragen heeft geannuleerd vanaf 1 april 2010.

Bij beslissing van 3 maart 2015 deelt de LCM aan de heer B. mee dat die laatste hem het bedrag van 2.656,74 € verschuldigd is aan geneeskundige verzorging die hem ten onrechte betaald werd sinds 1 januari 2012.

Op 16 juni 2017 neemt de LCM de volgende beslissing: "Onze arts heeft niet erkend dat uw arbeidsvermogen verminderd was gebleven tot ten minste 50% van een geneeskundig oogpunt uit. U hebt dus niet de mogelijkheid om via uw ziekenfonds aan het RIZIV te vragen om uw terugbetaling te beperken tot de uitkeringen die u hebt ontvangen voor de dagen of de periode tijdens welke u de niet toegelaten arbeid heeft verricht. (art. 23ter van het KB van 20 juli 1971 houdende instelling van een uitkeringsverzekering en een moederschapsverzekering ten voordele van de zelfstandigen en van de meewerkende echtgenoten) (eigen vertaling)".

De rechtbank herinnert aan de principes en past ze vervolgens toe op de zaak, waarbij de rechtbank erop wijst dat uit de stukken van het dossier, en meer bepaald uit het proces-verbaal van het RIZIV d.d. 29 juli 2014, blijkt dat de heer B. steeds zijn taken met betrekking tot zijn zelfstandige activiteit, die hij vóór zijn arbeidsongeschiktheid uitoefende, is blijven verrichten en dat de verrichte taken niet kunnen worden beschouwd als bijkomstig en gering. Bovendien heeft hij het toegelaten volume aan activiteiten overschreden voor de periode waarvoor hij een toelating om deeltijds te werken heeft aangevraagd en verkregen.

Volledige terugbetaling van de uitkeringen van de ziekte- en invaliditeitsverzekering en (al dan niet) toepassing van artikel 23ter van het koninklijk besluit van 20 juli 1971

De heer B. betwist niet dat hij zijn beroepsactiviteit verder heeft uitgeoefend tot 31 december 2013 maar verzoekt om het voordeel van artikel 23ter van het KB van 20 juli 1971, waarbij hij preciseert dat de niet toegelaten activiteit een einde nam op 31 december 2013, met hervatting in arbeidsongeschiktheid vanaf dat ogenblik.

Doordat de heer B. nooit een einde heeft gesteld aan zijn beroepsactiviteit en derhalve moet beschouwd worden dat hij nooit als arbeidsongeschikt werd erkend, kan hij niet om de toepassing van artikel 23ter van het KB van 20 juli 1971 verzoeken, dat slechts toepassing vindt in het geval van een arbeidsongeschikt erkende gerechtigde die arbeid heeft verricht zonder de toelating van de adviserend arts.

Aangaande een werknemer werd immers reeds het volgende geoordeeld: "Bij wijze van uitzondering wordt de arbeidsongeschiktheid echter behouden in het geval van hervatting van een arbeid die beantwoordt aan de voorwaarden die vervat zijn in de artikelen 100 § 2 en 101 van de gecoördineerde wet, hetgeen erop neerkomt dat die hervatting onmiddellijk moet worden voorafgegaan door een periode van arbeidsongeschiktheid met volledige stopzetting van activiteit (Arbh. Luik, 27 maart 1987, *J.T.T.* 1988, p. 205).

Met andere woorden, de verzekerde heeft slechts het recht om het voordeel van de artikelen 100, § 2 en 101 te vragen als hij zich eerst heeft onderworpen aan de regeling van artikel 100, § 1 (eigen vertaling)" (Arbh. Bergen 18 februari 2009, AR nr. 20.564, raadpleegbaar op juridat).

De rechtbank oordeelt dat deze redenering eveneens kan worden gevolgd met betrekking tot de zelfstandigen.

De terugvordering van de uitkeringen is dus gerechtvaardigd in zijn principe. Het bedrag van de onverschuldigde uitkering wordt niet betwist.

Weigering van gelijkstelling

Aangezien de heer B. zijn beroepsactiviteit nooit heeft stopgezet, heeft het RSVZ terecht, met toepassing van artikel 28, § 3 van het KB van 22/12/1967, geweigerd om de periode van ziekte of invaliditeit met een periode van activiteit als zelfstandige gelijk te stellen vanaf 1 april 2010.

Terugbetaling van de geneeskundige verzorging

Overigens had de heer B., aangezien hij het voordeel van de gelijkstelling heeft verloren en niet bewijst dat hij op een andere manier de hoedanigheid van uitkeringsgerechtigde in de zin van artikel 3 van het KB van 20 juli 1971 zou hebben behouden, geen recht op geneeskundige verzorging vanaf 1 januari 2012.

De beslissing van de LCM d.d. 3 maart 2015 moet bijgevolg worden bevestigd.

Verantwoordelijke uitgever

Anne Vanderstappen, administrateur-generaal

Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen

Willebroekkaai 35

1000 Brussel

T +32 2 546 42 11

F +32 2 511 21 53

info@rsvz-inasti.fgov.be

www.rsvz.be

D/2019/1683/6

Editie 2019